

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, e-pasts pasts@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

10.02.2022

Atzinums Nr. 5-04/1/2022

par AS "Putnu fabrika Ķekava" mājputnu intensīvas audzēšanas kompleksa pārbūves un ražošanas apjomu palielināšanas Ķekavas novadā ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu

Derīgs līdz 2025. gada 10. februārim

Paredzētās darbības ierosinātājs:

AS "Putnu fabrika Ķekava" (reģistrācijas numurs 50003007411), juridiskā adrese: "Putnu fabrika Ķekava", Ķekavas pagasts, Ķekavas novads, LV-2167, elektroniskā pasta adrese: info@pfkekava.lv (turpmāk – Ierosinātāja).

Ziņojuma izstrādātājs:

SIA "Estonian, Latvian & Lithuanian Environment" (reģistrācijas numurs 40003374818), adrese: Vīlandes iela 3-6, Rīga, Latvija, LV-1010; tālr. 67242411; elektroniskā pasta adrese: elle@environment.lv (turpmāk – Izstrādātāja).

Ziņojums iesniegts Vides pārraudzības valsts birojā (turpmāk arī Birojs):

Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums "AS "Putnu fabrika Ķekava" mājputnu intensīvas audzēšanas kompleksa pārbūve un ražošanas apjomu palielināšana Ķekavas novadā" (turpmāk – Ziņojums) Vides pārraudzības valsts birojā (turpmāk – Birojs) iesniegts 2021. gada 10. jūnijā. Papildinātais Ziņojums Birojā tika iesniegts 2021. gada 28. decembrī. Papildu informācija tika iesniegta 2022. gada 14. un 19. janvārī.

Atzinums izdots saskaņā ar likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" (turpmāk – Novērtējuma likums) 20. panta pirmo daļu, un tajā noteikti nosacījumi saskaņā ar šā likuma 20. panta desmito daļu.

1. Paredzētās darbības nosaukums:

AS "Putnu fabrika Ķekava" mājputnu intensīvas audzēšanas kompleksa pārbūve un ražošanas apjomu palielināšana Ķekavas novadā (turpmāk – Paredzētā darbība).

2. Paredzētās darbības iespējamā norises vieta:

Ķekavas novads, Ķekavas pagasts, nekustamo īpašumu teritorijas: “Auda” (kadastra Nr. 8070 008 1943), “Lejieši” (kadastra Nr. 8070 008 3088) un “Mežvistas” (kadastra Nr. 8070 008 1399)¹. Vienlaikus Paredzētā darbība būs savstarpēji saistīta arī ar esošajām darbībām, kas tiek veiktas citās Ierosinātajās īpašumā esošās un nomātās teritorijās nekustamo īpašumu teritorijās² (turpmāk visi īpašumi kopā saukti – Darbības vieta).

3. Īss paredzētās darbības raksturojums:

3.1. Vispārēja informācija par Paredzēto darbību.

- 3.1.1. Ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk arī – IVN) procedūra Paredzētajai darbībai – broilēru turēšanas vietu skaita palielināšanai līdz 3,32 miljoni broilēru vietām, putnu gaļas ražošanas apjomu palielināšanai līdz 70 000 t/gadā (dzīvsvars) u.c. saistītām darbībām - piemērota 2018. gada 16. jūlijā ar Biroja lēmumu Nr. 5-02/7 “*Par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu*” (turpmāk – Lēmums Nr. 5-02/7), pamatojoties uz Novērtējuma likuma 4. panta pirmās daļas 1. punktu, 5. punkta “a” apakšpunktu un šā likuma 1. pielikuma “*Objekti, kuru ietekmes novērtējums ir nepieciešams*” 23. punkta 1. apakšpunktu.
- 3.1.2. IVN ietvaros vērtētā Paredzētā darbība ir izmaiņas esošajā AS “Putnu fabrika Ķekava” darbībā - esošā mājputnu intensīvās audzēšanas kompleksa (turpmāk – Komplekss) pārbūve 3 etapos ar mērķi palielināt ražošanas apjomu, tai skaitā palielināt putnu gaļas un gaļas produktu ražošanas apjomus. Saskaņā ar Ziņojumu Paredzētās darbības ietvaros plānots, ka īstenojot:
- 3.1.3. Pirmajā pārbūves etapā kopējais putnu vietu skaits Kompleksā sasniegs 2 795 800 putnu vietas (jaunputni - 10 mītnes ar 9 500 vietām katrā, pieaugušie putni – 20 mītnes ar 9 500 vietām katrā, broilēri - 54 rekonstruētas³ mītnes ar 33 500 vietām, 10 mazās mītnes ar 25 000 vietām un, 18 pārbūvējamās mītnes ar 25 100 vietām katrā). Lai īstenotu pirmo etapu, paredzēta 18 neizmantoto broilēru mītņu (atbilstoši Ziņojumam - broilēru zona Nr. 4, mītnes Nr. 66 – Nr. 83) pārbūve tādējādi palielinot putnu vietu skaitu kompleksā par 451 800 vietām (25 100 putnu vietas katrā mītnē), broilēru zonas Nr.1 17 nerekonstruēto mītņu (Nr. 29 - Nr. 35, Nr. 39 – Nr. 41, Nr. 44 -Nr. 46, Nr. 49, Nr. 53 – Nr. 55) rekonstrukcija, palielinot putnu vietu skaitu no 29 000 vietām līdz 33 500 putnu vietām mītnē (šī darbība jau ir iekļauta Atļaujā), putnu skaita samazinājums 37 broilēru mītnēs (Nr. 1-28, Nr. 36 - Nr. 38, Nr. 43, Nr. 47, Nr. 48, Nr. 50 – Nr. 52) no 38 000 vietām uz 33 500 vietām un putnu skaita

¹Nekustamajos īpašumos “Auda” (kadastra Nr. 8070 008 1943), “Lejieši” (kadastra Nr. 8070 008 3088) un “Mežvistas” (kadastra Nr. 8070 008 1399) pēc Kompleksa rekonstrukcijas un pārbūves pabeigšanas plānoto broilēru audzēšana.

² Saskaņā ar Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālā vides pārvaldes 2011. gada 11. Novembrī izsniegto atļauju Nr. RI11IA0009 A kategorijas piesārņojošās darbības veikšanai, kura grozīta ar 2018. gada 24. maijā ar Lēmumu Nr. RI18VL0152 (turpmāk kopā – Atļauja) darbība šobrīd notiek nekustamajos īpašumos “Stiebrī” (kadastra apzīmējums 8070 008 1021), “Broilēri” (kadastra apzīmējums 8070 0081 834), “Caunes” (kadastra apzīmējums 8070 008 0381), “Vistiņas” (kadastra apzīmējumi 8070 008 1025, 8070 008 1034 un 8070 008 1212), “Putnu fabrika Ķekava”(kadastra apzīmējumi 8070 008 1024, 8070 008 1023, 8070 008 1194, 8070 008 1288, 8070 008 1195, 80700081196, 8070 008 1233 un 8070 008 1232), “Dumbrcāļi” (8070 008 3528), “Mežvistas” (kadastra apzīmējums 8070 008 1399), “Jaundruvas” (kadastra apzīmējums 8070 008 0479), “Krieviņi” (kadastra apzīmējums 8070 008 0031), “Virzas” (kadastra apzīmējums 8070 008 0478), “Gintas” (kadastra apzīmējumi 8070 008 3089 un 8070 008 0395), “Pļavnieki” (kadastra apzīmējums 8070 008 0979), “Mašēni” (kadastra apzīmējums 8070 008 0995) un “Fortius” (kadastra apzīmējums 8070 008 2692).

³ Atbilstoši Būvniecības likuma Pārejas noteikumi 7. punktam jēdziens “rekonstrukcija” atbilst jēdzienam “pārbūve”.

samazinājums 10 broileru mītnēs (Nr. 56- Nr. 65) no 28 400 vietām uz 25 000 vietām.

- 3.1.3.1. Otrajā pārbūves etapā kopējais putnu vietu skaits Kompleksā sasniegs 2 972 800 putnu vietas (broileri zonā Nr. 2 – 10 mītnes ar 27 200 vietām, pieaugušie putni – 20 mītnes ar 9 500 vietām, broileri zonā Nr. 1 – 54 rekonstruētas mītnes ar 33 500 un 10 mazās mītnes ar 25 000 vietām, broileri zonā Nr. 4 – 18 pārbūvējamās mītnes ar 25 100 vietām katrā). Lai īstenotu otro etapu, paredzēta 10 jaunputnu mītņu pārbūve, piemērojot mītnes mikroklimatu broileru audzēšanai.
- 3.1.3.2. Trešajā pārbūves etapā kopējais putnu vietu skaits Kompleksā sasniegs 3 312 800 putnu vietas (broileri zonā Nr. 2 (pirms tam jaunputnu zona) – 10 mītnes ar 27 200 vietām, broileri zonā Nr. 3 (pirms tam pieaugušo putnu zona) – 20 mītnes ar 26 500 vietām, broileri zonā Nr. 1 – 54 rekonstruētas mītnes ar 33 500 vietām, 10 mazās mītnes ar 25 000 vietām, broileri zonā Nr. 4 – 18 pārbūvējamās mītnes ar 25 100 vietām katrā). Lai īstenotu trešo etapu, paredzēta 20 pieaugušo putnu mītņu pārbūve, piemērojot mītnes mikroklimatu broileru audzēšanai.
- 3.1.4. Atbilstoši Ziņojumam 3. etapa noslēgumā kopējais putnu vietu skaits vienlaicīgā turēšanā Kompleksā sasniegs 3 312 800 salīdzinājumā ar Atļaujā noteiktajām 2 621 000 vietām, putnu gaļas ražošanas pieaugums no šobrīd atļautajām 65 000 līdz 70 000 tonnām, bet gaļas izstrādājumu apjoms – no 7 500 līdz 8 700 tonnām gadā. Pēc rekonstrukcijas pilnīgas pabeigšanas (aptuveni 6 gadu periodā) Kompleksā būs 112 broileru audzēšanai paredzētas mītnes, inkubators (iepirktajām olām) un pārējās broileru audzēšanai un gaļas un gaļas produktu ražošanai nepieciešamās tehnoloģiskās un palīgēkas.
- 3.1.5. Kompleksa pašreizējās un Paredzētās darbības kā A kategorijas piesārņojošās darbības viens no nosacījumiem ir labāko pieejamo tehnisko paņēmieni (turpmāk arī – LPTP) īstenošana, lai novērstu vai ierobežotu piesārņojuma rašanos, kā arī atbilstības nodrošināšana ar LPTP saistītajiem emisiju līmeņiem (LPTP-SEL). Intensīvas mājputnu audzēšanas LPTP noteikti Komisijas īstenošanas lēmumā (ES) 2017/302 (2017. gada 15. februāris) *“ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2010/75/ES nosaka secinājumus par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) attiecībā uz mājputnu vai cūku intensīvo audzēšanu”* (turpmāk – *Mājputnu audzēšanas LPTP*), lopkautuvju un dzīvnieku atkritumproduktu rūpniecības LPTP noteikti 2005. gada atsauces dokumentā *“Best Available Techniques in the Slaughterhouses and Animal By-products Industries”* (turpmāk – *Lopkautuvju LPTP*), bet pārtikas ražošanai LPTP noteikti ar Komisijas īstenošanas 2019. gada 12. novembra lēmumu (ES) 2019/2031 *“ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2010/75/ES pieņem secinājumus par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) pārtikas, dzērienu un piena nozarei”* (turpmāk – *Pārtikas ražošanas LPTP*). Ziņojumā vērtēta (1.6.4. nodaļa) Paredzētās darbības atbilstība *Mājputnu audzēšanas LPTP*, *Pārtikas ražošanas LPTP* un *Lopkautuvju LPTP*, un aspektos, kur tas būtiski (jo uz piesardzību norāda IVN rezultāts), LPTP prasību ievērošanai papildus nosacījumi nostiprināti arī ar šo Biroja atzinumu.
- 3.1.6. Programmu Nr. 5-03/8 ietekmes uz vidi novērtējuma veikšanai Birojs izdeva 2018. gada 5. novembrī (turpmāk – Programma), tās derīguma termiņš – 2023. gada 5. novembris. Programma izdota, pamatojoties uz Ierosinātajās 2018. gada 12. septembra iesniegumu, kā arī sākotnējās sabiedriskās apspriešanas rezultātiem (Birojā iesniegti 2018. gada 11. septembrī un 19. septembrī).

3.1.7. Saskaņā ar savstarpēji noslēgtu līgumu starp Ierosinātāju ar Izstrādātāju Izstrādātāja veikusi Ziņojuma sagatavošanu un publiskās apspriešanas nodrošināšanu.

3.2. Darbības vietas un esošās situācijas raksturojums:

3.2.1. Atbilstoši Ziņojumā iekļautajai informācijai Ierosinātāja esošo darbību veic AS “*Putnu fabrika Ķekava*” piederošās teritorijās - “*Stiebrī*” (kad. apzīmējums 8070 008 1021), “*Broileri*” (kad. apzīmējums 8070 0081 834), “*Caunes*” (kad. apzīmējums 8070 008 0381), “*Vistiņas*” (kad. apzīmējumi 8070 008 1025 un 8070 008 1212), “*Putnu fabrika Ķekava*” (kad. apzīmējumi 8070 008 1023, 8070 008 1194, 8070 008 1288, 8070 008 1195, 8070 008 1196 (bijušā mazā mēslu krātuve, demontēta), 8070 008 1233 un 8070 008 1232), “*Dumbrcāli*” (kad. apzīmējums 8070 008 3528), “*Mežvistas*” (kad. apzīmējums 8070 008 1399), “*Jaundruvas*” (kad. apzīmējuma 8070 008 0479 daļa, kurā atrodas ūdenstornja teritorija), “*Auda*” (kad. apzīmējums 8070 008 1943) un nomas teritorijas - “*Krieviņi*” (kad. apzīmējums 8070 008 0031), “*Virzas*” (kad. apzīmējums 8070 008 0478), “*Gintas*” (kad. apzīmējumi 8070 008 3089 un 8070 008 0395 daļa, kurā atrodas artēziskā aka), “*Pļavnieki*” (kad. apzīmējuma 8070 008 0979 daļa, kurā atrodas mēslu krātuve), “*Mašēni*” (kad. apzīmējums 8070 008 0995, atrodas artēziskā aka), “*Lejieši*” (kad. apzīmējums 8070 008 3088).

3.2.2. Ierosinātājas esošajai darbībai Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālā vides pārvalde (turpmāk – Pārvalde) 2011. gada 11. novembrī izsniegusi atļauju Nr. RI11IA0009 A kategorijas piesārņojošās darbības veikšanai (turpmāk – Atļauja)⁴. Saskaņā ar Atļauju Kompleksa darbība pašlaik ietver virkni darbību: intensīvu mājputnu audzēšanu ar vienlaicīgi 94 novietnēs esošo mājputnu skaitu – 2 621 000, tai skaitā 2 336 000 broileri, 190 000 pieaugušie putni (dējējvistas) un 95 000 jaunputni; 30,94 milj. olu ieguvī gadā, inkubējamo olu skaits (kopā ar iepirktajām) var sasniegt 34,6 milj. olu gadā.; putnu gaļas ieguvī (dzīvsvars) – 65 000 t/gadā; sadedzināšanas iekārtu darbību ar kopējo nominālo ievadīto siltuma jaudu – 38,262 MW un kopējo dabas gāzes patēriņu 9 783 000 m³/gadā, 150 000 m³ no tiem paredzēti dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu (kritušie putni un atkritumi no gaļas pārstrādes) sadedzināšanas krāsnīm; pazemes ūdens ieguvī no 5 urbumiem – 717 080 m³/gadā; putnu mēslu uzglabāšanu krātuvē – 26 250 t/gadā un citas saistītās darbības. Tehnoloģisko procesu detalizēts apraksts pieejams Ziņojumā un Atļaujas Nr. RI11IA0009 B sadaļā “*Pieteiktā darbība, iesnieguma izvērtējums un atļaujas izsniegšanas pamatojums*”.

3.2.3. Birojs neuzskata par lietderīgu savā atzinumā atkārtoti detalizēti izklāstīt Darbības vietas apstākļu un Paredzētās darbības risinājumu izklāstu, kas jau ir ietverts Ziņojumā un kas ir neatņemama IVN dokumentācijas sastāvdaļa. Birojs tālāk šajā atzinumā akcentē tikai būtiskākos darbības vietu raksturojošos apstākļus, kur nepieciešams – ietekmju griezumā tos ņemot vērā attiecīgajās šī atzinuma sadaļās.

3.2.4. Atbilstoši spēkā esošajam Ķekavas pagasta teritorijas plānojumam 2009. – 2021. gadam⁵ pārbūves darbi tiek plānoti “*Jauktas ražošanas un darījumu apbūves teritorijā*” (JRD), kurā galvenais zemes un būvju izmantošanas veids ir ražošanas, komunālie, noliktavu un transporta uzņēmumi, kā arī dažāda rakstura darījumu iestādes, mazumtirdzniecības un pakalpojumu objekti. Atļautā izmantošana cita starpā kā galveno izmantošanu paredz arī specializētus lopkopības (t.sk.,

⁴ Atļauja pārskatīta 2018. gada 3. maijā (grozījumi Atļaujā veikti 2018. gada 24. maijā ar Lēmumu Nr. RI18VL0152).

⁵ <https://www.kekava.lv/pub/index.php?id=1316>. Skatīta 24.01.2022.

putnkopības, zvērkopības, u.c.) kompleksus, atklātas uzglabāšanas vietas, noliktavas u.c.. Darbības vieta galvenokārt robežojas ar meža un lauksaimniecības teritorijām.

- 3.2.5. Kompleksa teritorijai tuvākās dzīvojamās apbūves teritorijas atrodas aptuveni 150 m uz R no jaunputnu un pieaugušo putnu zonas (Skujnieki) un aptuveni 200 m uz A un D no centrālās (broileru) zonas (Ķekavas ciemats). Atsevišķas viensētas atrodas arī JRD zonā, tuvākās no viensētām (atrodas aptuveni 150 m attālumā) ir “Līdumnieki”, “Naudaskalni”, “Tīreļi”, “Ričiņi”, “Andri” un citas. Atbilstoši Ziņojumā sniegtajai informācijai tuvāk par 500 m no pārbūvējamajām putnu novietnēm atrodas sešas dzīvojamās mājas: “Kalndruvas” ~ 300 m attālumā, “Naudaskalni” ~ 150 m attālumā, “Vidiņi – 1” ~ 560 m attālumā, “Dvīņi” ~ 390 m attālumā, “Stiebri” ~ 340 m attālumā, “Grantiņi” ~ 330 m attālumā, “Medauši” ~ 390 m attālumā, “Žubītes” ~ 420 m attālumā, “Lejas” ~ 470 m attālumā. Aptuveni 350 m attālumā no uzņēmuma robežas atrodas Ķekavas novada pašvaldības sporta aģentūra (sporta nams un sporta laukums).
- 3.2.6. Ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros veikts atkārtots esošās situācijas novērtējums (salīdzinājumā ar aprēķiniem un novērtējumu, kas veikts Atļaujas grozījumu veikšanai), ņemot vērā uz novērtēšanas brīdi plānotos pārbūves pasākumus, Kompleksa radīto smaku emisiju, emisiju gaisā un trokšņa aspektos. Ņemot vērā pārbūves rezultātā plānotos pasākumus, Ziņojumā attiecībā uz smaku novērtējumu netika konstatēti smaku koncentrāciju normatīvie pārsniegumi ne jaunputnu un pieaugušo putnu mītņu (tuvākās viensētas “Skujnieki 2” un “Kāli”), ne arī broileru nodaļas (tuvākā viensēta “Tīreļi”) ietekmes zonā. Maksimālā smaku koncentrācija vērtējamās teritorijās ir $2,4 \text{ ouE/m}^3$, kas ir 48 % attiecībā pret mērķlielumu – 5 ouE/m^3 .
- 3.2.7. Mājputnu intensīvas audzēšanas kompleksā kā esoši emisijas avoti vērtēti apkures iekārtu dūmeņi, putnu mītņu ventilācijas izvadi (emisijas no putnu audzēšanas un dezinfekcijas procesiem, inkubatora ventilācijas izvadi, mēslu krātuve, dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu sadedzināšanas iekārtu dūmeņi, gaļas kūpinātavu dūmeņi), degvielas uzpilde un uzglabāšana Kompleksa lokālajā degvielas uzpildes punktā. Visu avotu darbības rezultātā gaisā tiek emitētas šādas piesārņojošas vielas: slāpekļa dioksīds, oglekļa oksīds, amonjaks, slāpekļa (I) oksīds, cietās daļiņas, formaldehīds, metanols, sēra dioksīds, hlorūdeņradis, fluorūdeņradis, etiķskābe, gaistošie organiskie savienojumi (turpmāk – GOS), oglekļa dioksīds. Vērtējot esošo darbību, Ziņojuma 1.10. nodaļā secināts, ka Kompleksa darbības rezultātā radīto emisijas avotu devums summārajā piesārņojuma koncentrācijā ir nozīmīgs, tomēr nepastāv Ministru kabineta 2009. gada 3. novembra noteikumos Nr. 1290 “*Noteikumi par gaisa kvalitāti*” (turpmāk - Noteikumi Nr. 1290) noteikto robežvērtību pārsniegšanas iespēja. Gaisa piesārņojošo vielu summārās koncentrācijas vietās, kur tiek vērtēta gaisa kvalitātes atbilstība cilvēku veselības aizsardzībai, normatīvi netiek pārsniegti. Augstākās stundas maksimālās koncentrācijas konstatētas (1.44. tabula) slāpekļa (I) oksīda (97,5 % no vadlīnijās noteiktā robežlieluma) un amonjaka (60,1 % no vadlīnijās noteiktā robežlieluma) emisiju gadījumā mēslu noliktavas ziemeļu daļā.
- 3.2.8. Vērtējot esošo trokšņa avotu iespējamās radītos traucējumus ārpus Kompleksa teritorijas, izdalītas 5 nozīmīgākās trokšņa avotu grupas: putnu mītņu ventilācijas izvadi (augšas, sānu un gala); barības silosu uzpilde; ārpus ēkām esošas iekārtas, piemēram, amonjaka kompresoru ūdens dzesētāji; kūpinātavas un inkubatora radītais troksnis; traktortehnikas un kravas transporta (gan iekšējā, gan ārējā) radītais troksnis. Ar Kompleksa darbību ir saistīts arī izejvielu, produkcijas un atkritumu transportēšanas laikā radītais troksnis, kur dominējošais trokšņa avots ir nevis uzņēmuma teritorija, bet tuvumā esošie autoceļi. Augstākais aprēķinātais esošās

darbības trokšņa līmenis Kompleksa tuvumā izvietotajās viensētu teritorijās apkopots Ziņojuma 1.54. tabulā. Pamatojoties uz aprēķinu rezultātiem (1.12.3. nodaļa), Ziņojumā secināts, ka esošais summārais trokšņa līmenis pārsniedz Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumos Nr. 16 “*Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 16) noteiktos vides trokšņa robežlielumus pie viensētām, kur jau iepriekš konstatēti fona trokšņa līmeņa pārsniegumi – “*Mežmaļi*”, “*Mucenieki*”, “*Traniņi*”, “*Tīreļi*”, “*Lejas Pavāri*” un “*Vilkābeles*”. Galvenais trokšņa avots, kas rada trokšņa robežlieluma pārsniegumus šajās viensētās, ir autotransporta kustība pa pašvaldības autoceļu.

- 3.2.9. Aptuveni 100 metru attālumā uz Z no Kompleksa robežas atrodas SIA “*Lofbergs Baltic*”, kas nodarbojas ar kafijas ražošanu, riekstu grauzdēšanu un šķīstošās kafijas fasēšanu. Līdzās SIA “*Lofbergs Baltic*” atrodas arī SIA “*Teiko*” – kokapstrādes uzņēmums, SIA “*Simeks*” – dzeramā ūdens un bezalkoholisko dzērienu ražošanas uzņēmums, SIA “*HC betons*” – betona ražotne, SIA “*HRX*” noliktavas. Pie jaunputnu un broileru zonu savienjošā ceļa (pie centrālās zonas R robežas) atrodas SIA “*Lautus*” – sadzīves, ražošanas un bīstamo atkritumu apsaimniekošanas, savākšanas, šķirošanas un uzglabāšanas uzņēmums.
- 3.2.10. Darbības vieta atrodas aptuveni 1,5 km attālumā no A7 autoceļa “*Rīga—Bauska*” un 1,2 km attālumā no A5 autoceļa “*Rīgas apvedceļš (Salaspils—Babīte)*”. Uzņēmuma teritoriju ar abiem autoceļiem savieno pašvaldības ceļš, pa kuru tiek veiktas galvenās izejvielu un produkcijas piegādes un realizācija. Uzņēmumam pieder autoceļš, kurš savieno Kompleksa centrālo daļu ar jaunputnu un pieaugušo putnu zonu, pa kuru galvenokārt tiek transportēti izšķīlušies cāļi (putni) no inkubatora uz broileru nodaļu, barība un putnu mēsli. Uzņēmuma darbības nodrošināšanai uzņēmuma teritorijā ir izveidots iekšējo ceļu tīkls, kas nodrošina piekļūšanu katrai putnu mītnei vismaz no divām pusēm. Visi uzņēmumā esošie ceļi ir klāti ar asfaltbetona segumu.
- 3.2.11. Kompleksa centrālās zonas teritorijas ZR un DR robežā atrodas meliorācijas grāvis, kas kalpo kā lietus notekūdeņu savākšanas sistēma un aptuveni pēc 1,3 km ieplūst Ķekavas upē, kura ir Sausās Daugavas pieteka, kas tālāk ietek Daugavā, un ir iekļauta prioritārajos zivju ūdeņos (karpveidīgo ūdeņu tips). Aptuveni 700 m uz R no jaunputnu zonas atrodas Ostvalda kanāls, kurš arī ieplūst Sausajā Daugavā. Kompleksa teritorija neatrodas plūdu risku apdraudētā teritorijā.
- 3.2.12. Kompleksam tuvākā īpaši aizsargājamā dabas teritorija - dabas parks “*Dolessala*” - atrodas uz Z, aptuveni 1,9 km attālumā. Dabas parks “*Dolessala*” ir B tipa Natura 2000 teritorija, vietas kods ir LV0301900. B tipa Natura 2000 teritorijas ir teritorijas, kas noteiktas īpaši aizsargājamo sugu, izņemot putnus, un īpaši aizsargājamo biotopu aizsardzībai. Citas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas atrodas 12 km attālumā un tālāk no uzņēmuma teritorijas. Mikroliegumi paredzētās darbības teritorijā un tās tiešā tuvumā neatrodas. Tuvākais mikroliegums (mikrolieguma kods 2193, dibināts melnā stārķa aizsardzībai) atrodas 4,5 km uz DR no pieaugušo putnu zonas.
- 3.2.13. Saskaņā ar VSIA “*Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs*” (turpmāk – LVĢMC) uzturēto datu bāzi “*Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrs*” Paredzētās darbības vieta kā A kategorijas piesārņojošās darbības veicējs ir reģistrēta reģistrā ar Nr. 80708/4209. Darbības vietas tuvumā uzņēmuma īrētajā zemes īpašumā “*Pļavnieki*” atrodas potenciāli piesārņota vieta “*Attīrīšanas iekārtu nosēdīķi*” (reģ. Nr. 80708/1480).

3.3. Paredzētās darbības un tās nodrošinājuma raksturojums.

- 3.3.1. Ziņojumā novērtēta situācija, kad Paredzētās darbības realizācijas gadījumā kopējais mājputnu (broileri) vietu skaits novietnēs sasniegs 3 312 800 vietas, inkubējamās olas – ne vairāk kā 34 600 000 gabalu, nepieciešamais barības izlietojums – ne vairāk kā 110 000 tonnas, putnu gaļas ražošana – ne vairāk kā 70 000 tonnas (dzīvsvars), t.sk. 54 600 tonnas kautsvara un 15 400 tonnas kautuves blakusproduktu, putnu gaļas izstrādājumu ražošana – ne vairāk kā 8 700 tonnas (kūpinājumi – līdz 1 000 tonnām, marinējumi – līdz 4 000 tonnām, desas – līdz 2000 tonnām un pārējie izstrādājumi – līdz 1 700 tonnām), kritušo putnu iznīcināšana – ne vairāk kā 1 500 tonnas, putnu mēsli – ne vairāk kā 44 468 tonnas⁶.
- 3.3.2. Kompleksa pārbūves ietvaros nav paredzēts veikt jaunu objektu būvniecību. No teritorijā izvietotajām 112 mītnēm šobrīd tiek izmantotas 94 mītnes. Paredzētās darbības ietvaros plānota 18 mītņu pārbūve, kuras ir esošas būves, bet broileru audzēšanai nav izmantotas kopš 1996. gada. Pēc visu plānoto rekonstrukcijas un pārbūves darbu pabeigšanas kopējais mājputnu vietu skaits Kompleksa 112 mītnēs sasniegs 3 312 800.
- 3.3.3. Inkubatora jaudu nav paredzēts palielināt. Saskaņā ar informāciju Ziņojumā, pēc pārbūves 3. etapa realizācijas Kompleksā vairs nebūs pieaugušo (dējējvistu) putnu, līdz ar to viss nepieciešamais inkubējamo olu apjoms – līdz 34,6 milj. olu gadā - tiks piegādāts no citiem uzņēmumiem.
- 3.3.4. Atbilstoši Ziņojuma 25. pielikuma “2016. gada 26. aprīļa VPVB atzinuma Nr. 4 izpildes vērtējums” informācijai, daļa no gaļas produktu ražošanas paplašināšanai nepieciešamajiem risinājumiem, kas 2016. gadā veiktajā IVN ietvarā ir novērtēti arī atbilstoši *Pārtikas ražošanas LPTP* un *Lopkautuvju LPTP*, ir iekļauti Atļaujā, bet faktiski nav īstenoti. Būtiskākie no tiem ir šādi: *“Plānots izmantot esošās iekārtas putnu uzkarināšanai un kaušanai, tās papildinot ar jaunām konveijera lentām un uzkarināšanas āķiem; paredzēts pagarināt plaucēšanas līniju, sasniedzot 40,3 metrus; paplašināt putnu atspalvošanas līniju, papildus uzstādot vienu spalvu noņemšanas automātu ar rotējošos diskus iestiprinātiem gumijas pirkstiem; jaunas blakusproduktu transportēšanas sistēmas uzstādīšana; plānots pagarināt eviscerācijas līnijas konveijeru un uzstādīt jaunus iekšējo orgānu izņemšanas automātus; paredzēts uzstādīt 2 skalošanas iekārtas ārējā liemeņa skalošanai; paredzēts nomainīt kaklu tīrības pārbaudes iekārtu, to aizstājot ar ražīgāku, un iekārtu kakla atdalīšanai no liemeņa; paredzēts uzstādīt jaunu liemeņa pakarināšanas un šķirošanas iekārtu, jaunu liemeņa sadalīšanas iekārtu; plānots uzstādīt vienu papildus atkaulošanas iekārtu; paredzēts esošo fileju izgriešanas līniju demontēt un uzstādīt jaunu; paredzēts demontēt esošās un uzstādīt jaunas svēršanas, pakošanas un marķēšanas iekārtas; plānots uzsākt mehāniski atdalītas gaļas pakošanu un saldēšanu, fileju (un pēc nepieciešamības citu produktu) sālīšanu, filejas un citu produktu ātro saldēšanu, ātri saldēto produktu iepakojšanu, marinējumu sagatavošanu un pakošanu. Ražošanas iecirkņu PPN-1 un PPN-2⁷ reorganizācija paredzētajā apjomā nav īstenota. Nav uzstādītas papildus saldēšanas sekcijas (divas jaunas saldēšanas sekcijas ar dzesēšanas jaudu attiecīgi 450 kW un*

⁶Atbilstoši informācijai Ziņojuma 9., 51. un 121. lpp., tomēr Birojs norāda, ka šādam apjomam nav sniegts pamatojums un tas atšķiras no 124. lpp. aprēķinātā pakaišu kūtsmēsļu daudzuma 3. etapa realizācijas gadījumā – 26 630 t/gadā.

⁷PPN-1 - putnu pārstrādes nodaļa Nr. 1 - kaušanas un atspalvošanas līnija, kautķermeņuatdzesēšana un sadalīšana, iepakojšana, kastu mazgāšana; PPN2 - putnu pārstrādes nodaļa Nr. 2 – marinējumu un kūpinājumu, un vārītās produkcijas ražošana.

420 kW pie sistēmas temperatūras -38 °C). Jaunajās iekārtās kā aukstuma aģents tiks izmantots amonjaks (NH₃), tā daudzums – 4 t.”

- 3.3.5. Būtiskākie pārbūves darbi tiek plānoti šobrīd 18 neizmantotajās putnu mītnēs Kompleksa centrālās zonas D daļā. Atbilstoši Ziņojuma 1.4.1. nodaļā norādītajam, būvju lielumi pēc rekonstrukcijas netiks mainīti, plānotā platība (vienai mītnei) putnu audzēšanai tiks saglabāta 1 296 m² apjomā, paredzot izvietot tajā līdz 25 100 broileru. To pārbūvi plānots pabeigt līdz 2023. gadam. Pārējo līdz šim nerekonstruēto 17 mītņu pārbūvi un 37 mītņu pielāgošanu putnu veidu maiņai paredzēts pabeigt līdz 2025. gadam, taču Ziņojumā norādīts (1.4.2. nodaļa), ka šis scenārijs var netikt pilnībā realizēts.
- 3.3.6. Paredzēts pārbūvēt brigādes māju un noliktavas telpas (Ziņojuma 1.4.2. nodaļa), kas atrodas 18 atjaunojamo broileru mītņu teritorijā. Daļu no noliktavas paredzēts izmantot pakaišu uzglabāšanai – 1 700 m², 4 m augstumā. Meliorācijas sistēmas projektēšana uzņēmumam ir apstiprināta Ķekavas novada būvvaldē 2020. gada 15. jūnijā. Saskaņā ar projektu sākotnēji plānots rekonstruēt un uzlabot pieaugušo putnu nodaļas meliorācijas sistēmu. Nākamajos gados, ņemot vērā pieejamās uzņēmuma finanses, paredzēts pakāpeniski rekonstruēt arī citu nodaļu meliorācijas sistēmas.
- 3.3.7. Ziņojuma 1.4.4. nodaļā sniegts īss infrastruktūras (ūdensapgāde, kanalizācija, transportēšanas ceļi, elektroapgāde un siltumapgāde) būvju apraksts, lietus notekūdeņu sistēmas apraksts sniegts Ziņojuma 1.8. nodaļā. Tiek prognozēts, ka no jauna būs nepieciešams izveidot tikai inženierkomunikāciju pieslēgumus pie 18 rekonstruējamajām putnu mītnēm (ūdens un kanalizācijas, elektrības un gāzes pieslēgumi), inženierkomunikāciju sistēmas šo mītņu iekšienē tiks izveidotas no jauna. Pārējās Kompleksa zonās būtiska pārbūve vai rekonstrukcija nav nepieciešama.
- 3.3.8. Transportēšanas maršruti tiks saglabāti bez izmaiņām. No Ziņojuma secināms, ka Ierosinātās radītais transporta plūsmas pieaugums saistībā ar Paredzētās darbības realizāciju palielināsies par 25-30 % salīdzinājumā ar esošo situāciju.
- 3.3.9. AS “Putnu fabrika Ķekava” apsaimniekošanā atrodas 7 ūdens urbumi – artēziskās akas, no kurām tiek intensīvi izmantotas 5 akas, bet 2 atrodas rezervē (Ziņojuma 2.7. attēls, 2.5. nodaļa). Kopējais plānotais ūdens apjoms sasniegs 1 milj. m³ gadā, ūdens lietošanas sadalījumssniegts Ziņojuma 1.5.2. nodaļā, 1.6. tabulā. Kompleksa teritorijā atrodas arī atdzelžošanas stacija, tiek veikts nepieciešamais dzeramā ūdens kvalitātes monitorings. Šobrīd testa režīmā tiek darbinātas jaunas atdzelžošanas iekārtas, pilnībā pāriet uz jauno atdzelžošanas staciju plānots 2022. gadā. Jaunās iekārtas maksimālā ūdens attīrīšanas jauda sastāda 140 m³/h, iekārtas filtri nodrošina to, ka dzelzs saturs ūdenī nepārsniegs 0,2 mg/l.
- 3.3.10. Siltumenerģijas nodrošināšanai putnu mītnēs un pārējās Kompleksa ēkās izmanto vienu energoresursu – dabasgāzi. Pēc pārbūves kopējā uzņēmumā uzstādīto apkures un sadedzināšanas iekārtu jauda būs 47,36 MW. Gada laikā uzņēmums plāno patērēt līdz 15 753 000 m³ dabasgāzes. Informācija apkopota Ziņojuma 3.1. tabulā. Papildus 150 000 m³ dabasgāzes tiks sadedzināta divās dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu sadedzināšanas krāsnīs, kas tiek paredzētas tikai kā rezerves variants⁸ šīs grupas atkritumu apsaimniekošanai. Paredzēts, ka uzņēmuma transportam nepieciešamais dīzeļdegvielas daudzums nepārsniegs 850 t gadā un uzglabāšanai tiks izmantotas

⁸ Atbilstoši Ziņojumam, iekārtas nav ekspluatētas kopš 2018. gada.

esošās 3 virszemes tvertnes ($2 \times 10 \text{ m}^3$ un 25 m^3). Neliels daudzums koksnes skaidu (līdz 39 t) tiks izmantotas kūpināšanas procesu nodrošināšanai.

- 3.3.11. Atbilstoši kopējam ražošanas apjomu pieaugumam tiek prognozēts arī dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu (kritušie putni un atkritumi no gaļas pārstrādes) apjoma pieaugums no 15 500 līdz 27 220 t gadā (1.13. nodaļa), 15 400 t no kopējā apjoma veidos kautuves un gaļas apstrādes iecirkņu un inkubatora atkritumi (3.14. nodaļa). Kompleksā atrodas 2 specializētas periodiskas darbības kritušo putnu (2. kategorijas produkti) mazjaudas sadedzināšanas iekārtas *Volkan 150* un *Volkan 1000*, kurās paredzēts (kā rezerves risinājums, apjoms netiek palielināts, salīdzinot ar šobrīd Atļaujā apstiprināto) sadedzināt līdz 640 t atkritumu gadā, tomēr kā galvenais apsaimniekošanas risinājums tiek paredzēts ārpakalpojums blakusproduktu apsaimniekošanai uz līguma pamata. Dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu aprites uzraudzība ir organizēta atbilstoši veterinārās uzraudzības nosacījumiem.
- 3.3.12. Paredzētās darbības īstenošanas gadījumā palielināsies putnu barības izlietojums gadā, pieaugot līdz 110 000 t gadā. Norādīts, ka broileriem tiks piegādāta sešu veidu barība, kas ir pakārtota barošanas fāzēm - katrai vecuma grupai ir atšķirīgs barības sastāvs, sabalansējot ēdiena saturu atbilstoši putna vecuma un augšanas īpatnībām, kas atbilst *Mājputnu audzēšanas LPTP* noteiktajām prasībām. Detalizēta informācija par izmantojamo barību sniegta Ziņojuma 1.6.5. nodaļā. Atbilstoši informācijai Ziņojumā, pie katras no broileru mītnēm⁹ atradīsies ar putekļu filtriem aprīkoti barības silosi (1.17. tabula) un to uzpilde tiek plānota dienas laikā.
- 3.3.13. Atbilstoši informācijai (Ziņojuma 1.17. tabula) Kompleksā esošās putnu mītnes atbilst bezbūru sistēmas tipam ar dziļo pakaišu sistēmu. Mītnēm ir betona grīdas, kā pakaišus izmanto zāģu skaidas, bet tiek paredzēta arī kūdras un salmu izmantošana. Plānotais pakaišu patēriņš pēc visu pārbūves pasākumu īstenošanas pieaugs līdz $42\,000 \text{ m}^3$ gadā, kopumā pakaišus paredzēts uzglabāt piecās noliktavās.
- 3.3.14. Bieža kūtsmēslu izvešana uz krātuvi tiek veikta tikai nerenovētajās pieaugušo putnu mītnēs, pārējās mītnēs kūtsmēslu izvešana iespējama tikai pēc cikla beigām, vidēji 7-9 reizes gadā. Atbilstoši Ziņojumā iekļautajam novērtējumam, kurā izmantoti faktiskie amonjaka koncentrācijas mērījumu rezultāti, konstatēts, ka amonjaka (NH_3) emisiju līmenis mītnēs ir robežās no 0,01-0,06 kg NH_3 /dzīvn. vietu gadā un nepārsniedz *Mājputnu audzēšanas—LPTP* noteikto līmeni (0,01-0,08 kg NH_3 /dzīvn. vietu gadā).
- 3.3.15. Kompleksā nenotiek putnu mēslu apstrāde vai pārstrāde, uzņēmums nenodarbojas ar kūtsmēslu izkliešanas uz lauksaimniecības zemēm. Mēsli tālākai apsaimniekošanai tiek nodoti dažādiem uzņēmumiem, privātpersonām un zemnieku saimniecībām, kuri tos izved no uzņēmuma mēslu krātuves ar savu transportu. Mēslu izvešanai tiek izmantoti divi maršruti – līdz autoceļam A5 un A7. Ņemot vērā Ziņojumā prognozēto mēslu apjoma pieaugumu, pieaugs arī reisu skaits to izvešanai no krātuves. Tiek prognozēts, ka mēslu izvešana ar ārējo transportu notiks tikai darba dienās, laika periodā no 8:00 līdz 17:00, reisu skaitam pieaugot no 1 050 2019. gadā līdz 1 325 pēc rekonstrukcijas pasākumu īstenošanas. Mēslu izvešana no centrālās krātuves paredzēta visu gadu.
- 3.3.16. Putnu mēslu apsaimniekošanas detalizēts apraksts, tajā skaitā izvadītā kopējā slāpekļa (N_{kop}) un kopējā fosfora (P_2O_5) apjomi un monitoringa apraksts sniegts Ziņojuma 1.6.6. nodaļā. Atbilstoši Ziņojuma 1.26. tabulā iekļautajai informācijai

⁹ Silosu izvietošanas shēma pievienota 38.pielikumā.

broileru gadījumā nav konstatēta neatbilstība *Mājputnu audzēšanas LPTP* noteiktajiem N_{kop} un P_2O_5 līmeņiem.

- 3.3.17. Kompleksā tiek izmantota viena kūtsmēsļu krātuve ar noliktavas laukumu 8 210 m² un attiecīgi, ņemot vērā, ka 5 m josla no krātuves malām tiek izmantota transporta vajadzībām, glabāšanai pieejamā platībā ir 5 950 m². Vidējais krautnes augstums ir 2,5 m, bet tas var tikt palielināts līdz 5 m, līdz ar to ir iespējams nodrošināt nepieciešamo krātuves ietilpību, kas noteikta atbilstoši Ministru kabineta 2014. gada 23. decembra noteikumu Nr. 829 "*Īpašās prasības piesārņojošo darbību veikšanai dzīvnieku novietnēs*" (turpmāk – Noteikumi Nr. 829) pielikumam.
- 3.3.18. Smaku ietekmes novērtēšanai izmantoti Kompleksā veiktie smaku mērījumi dažādos ražošanas objektos un procesos, tajā skaitā sešu testu (2015. - 2019. gads) rezultāti mēsļu krātuves smaku emisiju novērtēšanai. No pievienotajiem testēšanas pārskatiem (10. pielikums) secināms, ka visi mērījumi veikti lēna vēja (2-4 m/s) apstākļos un vidējais krātuves aizpildījums bijis 35 % no krātuves maksimālā laukuma, vidēji 1 t/m².
- 3.3.19. Kompleksa darbības rezultātā veidojas sadzīves, ražošanas un lietus notekūdeņi, uzņēmuma kanalizācijas sistēmai ir pieslēgti visi objekti. Paredzamās notekūdeņu plūsmas (bez nokrišņu ūdeņiem) veido aptuveni 80 % no plānotā ūdens patēriņa un atbilstoši Ziņojuma 1.7. nodaļā sniegtajai informācijai tiek prognozēta kā aptuveni 800 000 m³ gadā, proporcionāli lielāko daļu (ap 457 280 m³ gadā) prognozējot gaļas produkcijas ražošanas un ar tiem saistītajos iecirkņos. Ar divu sūkņu staciju palīdzību no uzņēmuma kanalizācijas sistēmas notekūdeņi tiek novadīti uz SIA "*Ķekavas nami*" kanalizācijas sistēmu. Visu iecirkņu notekūdeņi pēc mehāniskās priekšattīrīšanas (attīrīšana notiek atbilstoši specifikai – nostādinātājos, tauku uztvērējos, filtros) tiek novadīti uz SIA "*Ķekavas nami*" sūkņu staciju, no kurienes tie tālāk pa spiedvadu tiek transportēti uz SIA "*Rīgas ūdens*" attīrīšanasiekārtām. Notekūdeņu novadīšanas shēma attēlota 1.23. attēlā. Šāds risinājums tiek izmantots, jo esošā notekūdeņu apsaimniekošanas sistēma nenodrošina notekūdeņu priekšattīrīšanu līdz Ķekavas pagasta kanalizācijas tīklā novadamajos notekūdeņos noteiktajām maksimāli pieļaujamajām piesārņojošo vielu koncentrācijām. Regulāri tiek pārsniegtas piesārņojuma rādītāju maksimāli pieļaujamās koncentrācijas ķīmiskajam skābekļa patēriņam (ĶSP), kopējam slāpeklim (N_{kop}) un fosforam (P_{kop}), kā arī taukiem (Ziņojuma 1.7. nodaļa). Lietus un sniega ūdeņu savākšanai ražošanas teritorijā ir izveidotas atsevišķas sistēmas ar izplūdi meliorācijas grāvī (Ziņojuma 1.8. nodaļa). Galvenajā lietus notekūdeņu akā (pirms ieplūdes novadgrāvī) ir ierīkots naftas produktu uztvērējs (1.24.1. un 1.24.2. attēlos skatāms lietus kanalizācijas objektu izvietojums).
- 3.3.20. Ķīmisko vielu un maisījumu izmantošana Kompleksa darbības nodrošināšanai, salīdzinot ar šobrīd Atļaujā saskaņotajiem apjomiem, būtiski nepalielināsies (Ziņojuma 1.5. tabula). Uzņēmumā ir precīzi izstrādātas dezinfekcijas un mazgāšanas programmas, lai tās efektīvi nodrošinātu veterinārsanitārās un pārtikas drošības prasības, kā arī nodrošinātu efektīvu mazgāšanas un dezinfekcijas līdzekļu izlietošanu. Ķīmisko vielu patēriņš tiek analizēts vismaz vienu reizi mēnesī. Uzņēmums regulāri pārskata iespēju aizstāt esošos mazgāšanas un dezinfekcijas līdzekļus ar efektīvākiem un videi un cilvēkiem mazāk kaitīgiem līdzekļiem.
- 3.3.21. Saistībā ar pārbūvējamām 18 broileru novietnēm konstatējams:
- 3.3.21.1. Noteicošais faktors putnu ietilpībai vienā novietnē ir kopējā putnu dzīvsvara attiecībāpret mītnes lietderīgo platību. Atbilstoši Ministru kabineta 2010. gada 2. februāra noteikumu Nr. 98 "*Labturības prasības cāļu turēšanai un*

izmantošanai gaļas ražošanai” (turpmāk – Noteikumi Nr. 98) 24. punktam un ņemot vērā, ka tiek ievērotas šo noteikumu 3. nodaļas papildprasības, mājputnu blīvumu AS “*Putnu fabrika Ķekava*” nedrīkst pārsniegt 39 kilogramus uz kvadrātmetru.

- 3.3.21.2. Audzēšanas cikla sākumā broileru mītnēs tiks ievietoti cāļi, nepārsniedzot putnu blīvumu 19,4 putni uz kvadrātmetru. Cikla 33. dienā, kad cāļu svars sasniedzis aptuveni 1,85 kg, 16 % no saimes tiks izņemti no mītnes un nosūtīti uz kautuvi. Ņemot vērā kritušo putnu īpatsvaru un izņemto cāļu skaitu, nobarošanas cikla noslēgumā mītnē izvietoto broileru skaits nepārsniegs blīvumu 16,3 putni uz kvadrātmetru. Nobarotu broileru vidējais dzīvsvars ir 2,2 kg, līdz ar to gan cikla sākumā, gan beigās broileru saimes vidējais blīvums mītnēs nepārsniegs 36 kg/m². Maksimālais broileru vietu skaits Kompleksā (3 312 800 vietas 112 mītnēs un attiecīgi 25 100 broileri katrā no 18 pārbūvētajām mītnēm) pēc visu pārbūves posmu pabeigšanas aprēķināts (Ziņojuma 1.14. tabula) atbilstoši cāļu skaitam mītnē cikla sākumā (blīvums 19,4 putni/m²). Broileru audzēšanas cikls vidēji ilgst 37 dienas, 9 dienas tiek veikta mītnes tīrīšana, dezinfekcija un iekārtošana. Gada laikā iespējami aptuveni 7,93 broileru audzēšanas cikli (Ziņojuma 1.6. nodaļa, sadaļa “*Cāļu nobarošana*”).
- 3.3.21.3. Paredzēts izmantot (Ziņojuma 1.5.2. nodaļa) gatavu koncentrētu, sabalansētu kombinēto barību, ņemot vērā, ka katrai vecuma grupai ir atšķirīgs barības sastāvs, un sabalansējot ēdiena saturu atbilstoši putna vecuma un augšanas īpatnībām, kas atbilst *Mājputnu audzēšanas LPTP* noteiktajam. Barības silosi, kas aprīkoti ar putekļu filtriem, atrodas pie mītnēm, viena broileru audzēšanas cikla laikā katrā mītnē vidēji paredzēts izlietot 124 t barības.
- 3.3.21.4. Atbilstoši informācijai Ziņojuma 1.17. tabulā (Paredzētās darbības risinājumu salīdzinājums ar LPTP) atjaunotajās broileru mītnēs ir dziļā pakaišu sistēma, un grīda ir pilnībā noklāta ar pakaišiem. Mēslu izvešana no mītnēm notiek katra cikla beigās, vidēji 7-9 reizes gadā (jeb vidēji ik pēc 40-45 dienām, pirms dezinfekcijas pasākumu veikšanas. Visās mītnēs pakaiši tiek saglabāti pēc iespējas sausi, un kūstmēslus tiek uzturēti aerobi apstākļi.
- 3.3.21.5. Atbilstoši Ziņojumam rekonstruētajās mītnēs tiks uzstādīta automātiska klimata kontrole un nodrošināti dzīvnieku labturībai atbilstoši apstākļi (emisiju un smaku izkliedes modelēšanā pieņemtā temperatūra ventilācijas izplūdē ir +33 °C un ir par 10 grādiem augstākā nekā 18. pielikumā norādītā), tajā skaitā katrā dzīvnieku audzēšanas etapā atbilstoša gaisa plūsmas ātrums mītnē. Vidējais ventilācijas plūsmas ātrums no vienas broileru mītnes 12 sānu nosūces ventilatoriem kopā ir 99 960 m³/h un 4 gala nosūces ventilatoriem kopā 167 720 m³/h (1.1. tabula). Veicot emisiju izkliedes novērtējumu, izmantots pieņēmums, ka pamata ventilācijas (sānu un/vai jumta) darbojas nepārtraukti, āra gaisa temperatūrai sasniedzot +18 °C tiek ieslēgta papildventilācija, bet pie +22 °C arī mītnu gala ventilatori. Ņemot vērā, ka atsevišķu ventilācijas izvadu raksturojums (diametrs, plūsmas ātrums) Ziņojumā netiek norādīts (16. pielikumā ir pievienota tehniskā informācija), bet modelējot emisiju izkliedi tiek izmantoti jau apvienoto emisijas avotu parametri, Birojs, formulējot paredzētās darbības realizācijas nosacījumus, balstās uz Ziņojuma 21. pielikumā izmantotajiem parametriem, proti, atjaunotajās broileru mītnēs broileru zonā Nr. 4 (Nr. 66, avots A186 – Nr. 83, avots A203) visi 4 gala ventilācijas izvadi tiek apvienoti vienā emisijas avotā ar summāro diametru 3,16 m (jeb kopējo laukumu 7,84 m²), un caur tiem broileru audzēšanas režīmā tiek nodrošināta gaisa plūsma ar ātrumu 2,303 m/s, bet gala ventilatori netiek ieslēgti mītnu dezinfekcijas laikā (Ziņojuma 3.2.4. nodaļa, 21.

pielikums). Savukārt sānu sienu 12 ventilatori tiek apvienoti 4 avotos (3 izvadi katrā) ar summāro diametru vienam avotam 1,04 m (0,85 m²) un gaisa plūsmu 5,322 m/s broileru audzēšanas režīmā, bet 3,11 m/s mītņu dezinfekcijas režīmā. Pirms izplūdes atmosfērā gaisa attīrīšana nav plānota.

3.4. Paredzētās darbības iespējamie alternatīvie risinājumi:

- 3.4.1. IVN pamatprincipi paredz prasību, lai, novērtējot paredzēto darbību, tiktu izsvērtas pieņemamās alternatīvas, kas varētu būt piemērotas ierosinātajam projektam un tā specifiskajām īpašībām. Alternatīvas var tikt novērtētas kā tehnoloģiskajam procesam, tā darbības vietai. Ziņojumā vērtētas tehnoloģijas alternatīvas - trīs ventilācijas sistēmas risinājuma veidi (V-1, V-2, V-3) un trīs apkures risinājuma veidi (A-1, A-2, A-3) 18 jaunajās broileru mītnēs (Ziņojuma 1.3. nodaļa; emisiju gaisā izvērtējums un smaku ietekmes aspekti ietverti Ziņojuma 3.2.3 nodaļā), kā arī izvērtētas trīs pakaišu materiālu alternatīvas (Ziņojuma 1.5.2. nodaļa; izvērtējums emisiju gaisā ietekmes aspektā ietverts Ziņojuma 1.9.5. nodaļā).
- 3.4.2. Ventilācijas alternatīvu salīdzināšanai izmantoti smaku modelēšanas rezultāti (3.2. - 3.4. attēls) vienai broileru mītnei. Novērtējumā secināts (263. lpp.), ka nelabvēlīgākā ir situācija ar nosūces ventilācijas izvietojumu mītnes sānos un galā (alternatīva V-1). Secinājums attiecināts arī uz pārējo emisiju gaisā izkliedi. Pēc analogiskas pieejas (vērtējot 1 broileru mītnei) noteikts (264. lpp.), ka lielāks gāzes patēriņš un emitēto piesārņotāju apjoms ir A-2 alternatīvas (4 karstā gaisa ģeneratori katrā mītnē) gadījumā. Novērtējumā 18 broileru mītnēm aprēķini un emisiju izkļiedes modelēšana veikta sliktākajiem alternatīvajiem risinājumiem, līdz ar to arī kopumā novērtējot sliktāko iespējamo scenāriju visa Kompleksa darbībai.
- 3.4.3. Ziņojumā (4. nodaļa) novērtēts, ka, ņemot vērā sliktāko alternatīvo risinājumu ietekmes novērtējuma rezultātus, nevienā no ventilācijas un apkures alternatīvu realizācijas variantiem 18 rekonstruējamo mītņu gadījumā nav sagaidāmi normatīvu pārsniegumi, līdz ar to Ierosinātajai pastāv iespēja izvēlēties ekonomiski izdevīgāko risinājumu.
- 3.4.4. Ventilācijas izvadu novietojuma alternatīvu izvērtējums sagaidāmās trokšņa ietekmes aspektā sniegts Ziņojuma 3.5.1. nodaļā, aprēķinu rezultāti apkopoti Ziņojuma 3.17. tabulā. Secināts, ka par sliktāko uzskatāma V-2 alternatīva (sānu un gala ventilatori un siltummainis), kura izmantota trokšņa ietekmes novērtējumā kā sliktākās iespējamās situācijas alternatīva. Pārējo mītņu gadījumā vērtēts katram etapam atbilstošais ventilatoru izvietoējums un darbības režīms. Paredzētās darbības radītie trokšņa līmeņi katrā no pārbūves etapiem apkopoti 3.18. tabulā.
- 3.4.5. Summārās trokšņa ietekmes (transporta kustība pa tuvējiem autoceļiem un paredzētās darbības troksnis) vērtētas Ziņojuma 3.5.3. nodaļā. Konstatēts, ka ietekme no Paredzētās darbības sliktākās alternatīvas gadījumā neradīs jaunus trokšņa robežlielumu pārsniegumus vērtējamajās teritorijās, kā arī nepalielinās esošo pārsniegumu skaitliskās vērtības. Tomēr tādi saglabāsies pie jau šobrīd ietekmētajām viensētām (3.19. tabula). Galvenais trokšņa avots – autotransporta kustība pa pašvaldības autoceļu, kas savieno autoceļus A5 un A7 un kuru izmanto arī uz un no Kompleksa braucošais autotransports.
- 3.4.6. Ziņojumā secināts (1.9.5. nodaļa), ka, neatkarīgi no izmantotā pakaišu materiāla veida, radītās emisijas būs nebūtiskas, tāpēc pakaišu noliktavas (kopumā piecas) netika iekļautas vērtējamo emisijas avotu kopā. Ziņojuma 3.2.6. nodaļā norādīts, ka proporcijas, kādās turpmāk tiks izmantoti pakaišu materiāli, būs atkarīgas no tirgus situācijas (iepirkuma cenas un pakaišu kūtsmēsļu realizācijas iespējas).

3.4.7. Biroja vērtējumā, izvērtējot un salīdzinot piedāvātās alternatīvas, netika konstatēti izslēdzoši faktori Paredzētās darbības realizācijai kopumā, kā arī nevienai no izvērtētajām alternatīvām. Realizējot Paredzēto darbību, Ierosinātāja nepārsniegs normatīvajos aktos noteiktos robežlielumus un mērķlielumus. No vides ietekmju aspekta pakaišu materiāla alternatīvas ir līdzvērtīgas. Vērtējot ventilācijas sistēmas risinājuma veidus secināms, ka nelabvēlīgākā, smaku un gaisa piesārņojuma aspektā, ir alternatīva V-1 (nosūces ventilācijas izvietošanu mītnes sānos un galā), bet trokšņa aspektā - V-2 alternatīva (sānu un gala ventilatori un siltummainis). Izvērtējot Ziņojumā vērtētos apkures risinājuma veidus, secināms, ka vislielākais gāzes patēriņš un emitētā piesārņojuma apjoms ir A-2 alternatīvas (4 karstā gaisa ģeneratori katrā mītnē) gadījumā.

3.4.8. Ierosinātājai būs nepieciešamas veikt izmaiņas Atļaujā atbilstoši Ministru kabineta 2010. gada 30. novembra noteikumos Nr.1082 „*Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai*” noteiktajam.

4. Izvērtētā dokumentācija:

- 4.1. Ierosinātājas 2018. gada 20. jūnija iesniegums Nr. PFK-IZ/0427 “*Paredzētās darbības iesniegums mājputnu intensīvās audzēšanas kompleksa “Putnu fabrika Ķekava” pārbūvei un ražošanas apjomu palielināšanai Ķekavas novada Ķekavas pagastā*”.
- 4.2. Biroja 2018. gada 16. jūlija lēmums Nr. 5-02/7 “*Par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu*”.
- 4.3. Izstrādātājas 2018. gada 11. septembra vēstule Nr. b/n, ar kuru iesniegti IVN sākotnējās sabiedriskās apspriešanas materiāli, tajā skaitā 2018. gada 6. septembra IVN sākotnējās sabiedriskās apspriešanas protokols.
- 4.4. Ierosinātājas 2018. gada 12. septembra vēstule Nr. PFK-IZ/0490 “*Par ietekmes uz vidi novērtējuma programmu mājputnu intensīvās audzēšanas kompleksam AS “Putnu fabrika Ķekava” (atrašanās vieta: “Putnu fabrika Ķekava”, Ķekavas pag., Ķekavas nov.*”.
- 4.5. Izstrādātājas 2018. gada 19. oktobra vēstule Nr. b/n, ar kuru iesniegti IVN sākotnējās sabiedriskās apspriešanas materiāli, tajā skaitā 2018. gada 18. oktobra atkārtotās IVN sākotnējās sabiedriskās apspriešanas protokols.
- 4.6. Privātpersonas 2018. gada 25. oktobra iesniegums (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/1784).
- 4.7. Biroja 2018. gada 8. novembra vēstule Nr. 5-01/1124 “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*”.
- 4.8. Biroja 2018. gada 8. novembra vēstule Nr. 5-01/1124 “*Par saņemtā iesnieguma nosūtīšanu*”, ar kuru Pārvaldei pārsūtīts Privātpersonas 2018. gada 25. oktobra iesniegums.
- 4.9. 2018. gada 5. novembra Programma Nr. 5-03/8 ietekmes uz vidi novērtējumam AS “*Putnu fabrika Ķekava*” mājputnu intensīvas audzēšanas kompleksa pārbūvei un ražošanas apjomu palielināšanai Ķekavas novadā.
- 4.10. Ierosinātājas 2021. gada 27. aprīļa vēstule, ar kuru iesniegts 2021. gada 21. aprīļa ziņojuma sabiedriskās apspriešanas protokols (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/888).
- 4.11. Pārvaldes 2021. gada 5. maija vēstule Nr. 2.4/3295/RI/2021 “*Par AS “Putnu fabrika Ķekava” ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu*”.

- 4.12. Izstrādātājas 2021. gada 10. jūnija vēstule Nr. b/n, ar kuru iesniegts ziņojums AS “Putnu fabrika Ķekava” mājputnu intensīvas audzēšanas kompleksa pārbūve un ražošanas apjomu palielināšana” (sagatavots 2021. gada jūnijā).
- 4.13. Ķekavas novada pašvaldības 2021. gada 16. jūnija vēstule Nr. 1-7.1/21/1385.
- 4.14. Veselības inspekcijas 2021. gada 9. jūlija vēstule Nr. 4.5.-1/21502.
- 4.15. Pārvaldes 2021. gada 16. jūlija vēstule Nr. 2.4/5207/RI/2021 “Par AS “Putnu fabrika Ķekava” ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu”.
- 4.16. Biroja 2021. gada 9. augusta vēstule Nr. 5-01/749 “Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu”, ar kuru Ierosinātajai pieprasīta papildu informācija.
- 4.17. Biroja 2021. gada 3. septembra vēstule Nr. 5-01/808 “Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu”.
- 4.18. Izstrādātājas 2021. gada 28. decembra vēstule Nr. b/n, ar kuru iesniegts ziņojums AS “Putnu fabrika Ķekava” mājputnu intensīvas audzēšanas kompleksa pārbūve un ražošanas apjomu palielināšana”(Ziņojuma 2. redakcija – 28.12.2021.).
- 4.19. Biroja 2021. gada 28. decembra vēstule Nr. 5-01/1112 “Par atzinuma izdošanas termiņa pagarinājumu”.
- 4.20. Biroja 2022. gada 13. janvāra vēstule Nr. 5-01/37/2022 “Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu”.
- 4.21. Izstrādātājas 2022. gada 14. janvāra vēstule “Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu. Par ierobežotas pieejamības informācijas nodošanu.”
- 4.22. Biroja 2022. gada 18. janvāra vēstule Nr. 5-01/54/2022 “Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu”.
- 4.23. Biroja 2022. gada 18. janvāra vēstule Nr. 5-01/55/2022 “Par ierobežotas pieejamības informāciju”.
- 4.24. Pārvaldes 2022. gada 18. janvāra vēstule Nr. 2.4/367/RI/2022 “Par AS “Putnu fabrika Ķekava” ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma 2. redakciju”.
- 4.25. Izstrādātājas 2022. gada 19. janvāra e-pasta vēstule, ar kuru saskaņā ar Biroja 18.01.2022. vēstuli Nr.5-01/55/2022 iesniegta papildinformācija.
- 4.26. Ķekavas novada pašvaldības 2022. gada 26. janvāra vēstule Nr. 1-7.1/22/173.

5. Informācija par paredzētās darbības novērtēšanas procesā apkopotajiem ieinteresēto pušu viedokļiem un argumentiem (tai skaitā par sabiedriskās apspriešanas rezultātiem):

5.1. Sākotnējā sabiedrības informēšana, sākotnējās sabiedriskās apspriešanas sapulces, ieinteresēto pušu viedoklis un argumenti:

- 5.1.1. Paziņojums par sākotnējo sabiedrisko apspriešanu tika publicēts laikraksta “Rīgas aprīņa avīze” 2018. gada 24. augusta izdevumā Nr. 63 (8886). Informācija tika ievietota arī Ķekavas novada pašvaldības tīmekļvietnē www.kekava.lv, Ierosinātajās tīmekļvietnē www.vistas.lv, kā arī Biroja tīmekļvietnē www.vpvb.gov.lv. Informatīvie materiāli bija pieejami Ķekavas novada pašvaldības Klientu apkalpošanas centrā, Gaismas ielā 19, Ķekavā. Rakstiskus priekšlikumus Birojā bija iespējams iesniegt līdz 2018. gada 13. septembrim.
- 5.1.2. Sākotnējās sabiedriskās apspriešanas sanāksme notika 2018. gada 6. septembrī plkst. 18.00 Doles Tautas namā, Rīgas ielā 26, Ķekavā, Ķekavas pagastā, Ķekavas novadā. Saskaņā ar sanāksmes protokolu tajā piedalījās 8 personas. Klātesošajiem

tika sniegta informācija par uzņēmuma līdzšinējo un plānoto darbību, IVN procedūru, kā arī bija iespēja uzdot jautājumus un saņemt atbildes. Sanāksmes dalībnieki pauda satraukumu par esošu smaku līmeni un interesējās par smaku avotiem un plānotajiem smaku samazināšanas pasākumiem, kā arī par kritušo putnu transportēšanas veidu.

- 5.1.3. Sākotnējās sabiedriskās apspriešanas ietvaros tika informēti Darbības vietai piegulošo nekustamo īpašumu īpašnieki (86 īpašnieki/valdītāji). Paziņojumi tika sūtīti, izmantojot Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes Rīgas 1. nodaļas (turpmāk – PMPL) pakalpojumu. PMPL paziņojumus izsūtīja 2018. gada 5. septembrī, kad IVN sākotnēja sabiedriskā apspriešana bija noslēgusies. Ņemot vērā, ka daļa iedzīvotāju saņēma paziņojumu novēloti jau pēc sabiedriskās apspriešanas sanāksmes un nevarēja tajā piedalīties, vai pēc sākotnējās apspriešanas noslēgšanās, Ierosinātāja nolēma atkārtot IVN sākotnējo sabiedrisko apspriešanu.
- 5.1.4. Paziņojums par atkārtoto IVN sākotnējo sabiedrisko apspriešanu tika publicēts Ķekavas novada informatīvajā izdevumā “*Ķekavas novads*” 2018. gada 8. oktobra izdevumā Nr. 10 (232). Informācija tika ievietota arī Ķekavas novada pašvaldības tīmekļvietnē www.kekava.lv, Ierosinātājas tīmekļvietnē www.vistas.lv, kā arī Biroja tīmekļvietnē www.vpvb.gov.lv. Informatīvie materiāli bija pieejami Ķekavas novada pašvaldības Klientu apkalpošanas centrā, Gaismas ielā 19, Ķekavā. Individuāli atkārtoti tika izsūtīti paziņojumi Darbības vietai piegulošo nekustamo īpašumu īpašniekiem (86 īpašnieki/valdītāji). Rakstiskus priekšlikumus Birojā bija iespējams iesniegt līdz 2018. gada 28. oktobrim.
- 5.1.5. Atkārtotā sākotnējās sabiedriskās apspriešanas sanāksme notika 2018. gada 18. oktobrī plkst. 18.30 Doles Tautas namā, Rīgas ielā 26, Ķekavā, Ķekavas pagastā, Ķekavas novadā. Saskaņā ar sanāksmes protokolu tajā piedalījās 11 personas. Atbilstoši Birojā iesniegtajam sākotnējās sabiedriskās apspriešanas protokolam sabiedrības pārstāvji sanāksmē galvenokārt pauda satraukumu par ietekmēm, ko radīs Kompleksa jaudas palielināšana, kā arī par esošajām smakām. Interesentiem tika dota iespēja uzdot jautājumus. Klātesošie galvenokārt interesējās par smaku emisijas avotiem, plānotajiem smaku samazināšanas pasākumiem, kūstmeslu apsaimniekošanas risinājumiem, kā arī virszemes ūdeņu monitoringu. Sākotnējās sabiedriskās apspriešanas laikā Birojā tika saņemts viens sabiedrības pārstāvja iesniegums pret Paredzēto darbību, kurā izteikts viedoklis par Ierosinātājas līdzšinējās darbības radīto smaku ietekmi, kā arī izteikts viedoklis par Ierosinātājas iepriekš veikto smaku novērtējumu. Sabiedrības pārstāvi satrauc Kompleksa darbības apjoma iespējamais palielinājums, kā rezultātā tiks radīti papildus smaku avoti tuvāk iesniedzēja īpašumam.

5.2. Sabiedrības informēšana, sabiedriskās apspriešanas sapulce, ieinteresēto pušu viedoklis Ziņojuma izstrādes un apspriešanas stadijā:

- 5.2.1. Paziņojums par Ziņojuma sabiedrisko apspriešanu tika publicēts Ķekavas novada informatīvajā izdevumā “*Ķekavas Novads*” 2021. gada 13. aprīļa izdevumā Nr. 4 (262). Informācija tika ievietota Ķekavas novada pašvaldības tīmekļvietnē www.kekava.lv, Ierosinātājas tīmekļvietnē www.vistas.lv, Izstrādātājas tīmekļvietnē www.environment.lv un Biroja tīmekļvietnē www.vpvb.gov.lv. Ziņojums bija pieejams Ierosinātājas tīmekļvietnē www.vistas.lv, izstrādātājas tīmekļvietnē www.environment.lv. Rakstiskus priekšlikumus Birojā bija iespējams iesniegt līdz 2021. gada 14. maijam.
- 5.2.2. Saskaņā ar ierobežojumiem, kas noteikti *Covid – 19* infekcijas izplatības ierobežošanai, Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas sanāksme tika organizēta

neklātienēs formā, attālināti¹⁰. Ziņojuma sabiedriskā apspriešanās sanākumi klātienē aizstāja video prezentāciju un iespēja piecas darba dienas (no 2021. gada 21. aprīļa līdz 2021. gada 28. aprīlim) uzdot jautājumus par IVN un saņemt atbildes no Izstrādātājas par projektu atbildīgās personas ar elektronisko pasta (vistas@environment.lv) starpniecību. Minētajā laikā posmā netika saņemti jautājumi par IVN un Ziņojumu.

- 5.2.3. 2021. gada 21. aprīlī plkst. 18:00 notika tiešsaistes videokonference, kas bija pieejama Izstrādātājas tīmekļvietnē www.environment.lv. Videokonferencē piedalījās 12 dalībnieki. Atbilstoši Birojā iesniegtajam ziņojuma sabiedriskās apspriešanas protokolam, uzņēmuma pārstāvji iepazīstināja ar uzņēmuma darbību, darbības principiem, esošajiem un plānotajiem ražošanas apjomiem un plānotajām izmaiņām, Izstrādātāja sniedza informāciju par IVN procedūru un galvenajiem uzdevumiem, kā arī izskaidroja IVN procedūras posmus un iepazīstināja sanāksmes dalībniekus ar IVN rezultātiem.
- 5.2.4. Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas laikā Birojs saņēma tikai Pārvaldes 2021. gada 5. maija vēstuli Nr. 2.4/3295/RI/2021, kurā ietverti norādījumi Ziņojuma pilnveidei.

5.3. Sabiedrības informēšana par Birojā iesniegto Ziņojumu un argumenti Ziņojuma izvērtēšanas stadijā:

- 5.3.1. Birojā Ziņojums tika iesniegts kopumā divas reizes: 2021. gada 10. jūnijā un 28. decembrī. Paziņojumi par Ziņojumu iesniegšanu Birojā tika ievietoti Ķekavas novada pašvaldības tīmekļvietnē www.kekava.lv, Ierosinātājas tīmekļvietnē www.vistas.lv, Izstrādātājas tīmekļvietnē www.environment.lv un Biroja tīmekļvietnē www.vpvb.gov.lv. Ziņojums un tā aktualizētā versijas bija pieejamas Ierosinātājas tīmekļvietnē www.vistas.lv un Izstrādātājas tīmekļvietnē www.environment.lv.
- 5.3.2. Atsaucoties uz Biroja lūgumu sniegt viedokli par Ziņojumu un tā pilnveidotajām versijām, Birojā tika saņemtas:
- 5.3.2.1. Ķekavas novada pašvaldības 2021. gada 16. jūnija vēstule Nr. 1-7.1/21/1385, kurā sniegti priekšlikumi IVN Ziņojuma pilnveidošanai
- 5.3.2.2. Veselības inspekcijas 2021. gada 9. jūlija vēstule Nr. 4.5.-1/21502, kurā norādīts, ka Veselības inspekcija piekrīt IVN Ziņojumā iekļautajiem risinājumiem un rekomendē Kompleksa ekspluatācijas laikā pievērst uzmanību pasākumiem, kas samazinātu gaisa piesārņojuma, smaku un trokšņa emisijas ietekmi uz Ķekavas pagasta iedzīvotājiem.
- 5.3.2.3. Pārvaldes 2021. gada 16. jūlija vēstule Nr. 2.4/5207/RI/2021 *“Par AS “Putnu fabrika Ķekava” ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu”, kurā sniegti priekšlikumi Ziņojuma pilnveidošanai.*
- 5.3.2.4. Pārvaldes 2022. gada 18. janvāra vēstule Nr. 2.4/367/RI/2022, ar kuru Pārvalde sniedza atsaukumi par Ziņojuma otro redakciju. Pārvalde vēstulē norādījusi, ka *“IVN Ziņojumā ir uzrādīts minimālais attālumus no tuvākās esošās dzīvojamās ēkas vai publiskās būves līdz lauksaimniecības dzīvnieku turēšanas būvei - 300 m, kas atbilst MK 30.04.2013. noteikumu Nr. 240 “Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” 140.3.apakšpunkta prasībām*

¹⁰ Atbilstoši 2020. gada 5. jūnija likuma “Covid-19 infekcijas pārvaldības likums” 20. pantam, kas noteic kārtību, kādā neklātienēs formā (attālināti) organizējama vides normatīvajos aktos noteiktā publiskā apspriešana.

– gadījumā, ja būve paredzēta, lai vienlaikus turētu 51 līdz 500 dzīvnieku vienību. Dienests uzskata, ka jāņem vērā visu AS “Putnu fabrika Ķekava” dzīvnieku ietilpību, kas būs vairāk nekā 500 dzīvnieku vienību. Līdz ar to IVN Ziņojumā ir jāuzrāda 500 m zona ap kompleksu. Īpaši, ņemot vērā to, ka pašlaik spēkā esošajā Ķekavas teritorijas plānojumā un jaunā plānojuma projektā 500 m zonā ir plānota dzīvojamā un publiskā apbūve.”

5.3.2.5. Ķekavas novada pašvaldības 2022. gada 26. janvāra vēstule Nr. 1-7.1/22/173, kurā sniegts viedoklis par IVN Ziņojuma 2. redakciju, norādot, ka “Kaut gan ziņojums ir papildināts ar informāciju atbilstoši MK 30.04.2013. noteikumu Nr. 240 “Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošana un apbūves noteikumi” 140. punkta prasībām, nosakot jaunas dzīvojamās vai publiskās apbūves minimālo attālumu no dzīvnieku novietnēm 300 m, dzīvnieku skaitu aprēķinot katrai mītnei. Pašvaldības ieskatā minētā norma ir piemērojama visam kompleksam kopumā nevis katrai mītnei atsevišķi, kas nozīmē, ka publiskās apbūves minimālais attālums no dzīvnieku novietnēm – 500 m”.

5.3.3. 2021. gada 9. augustā un 2022. gada 13. janvārī Birojs nosūtīja saņemtās vēstules Ierosinātajai Ziņojuma pilnveidošanai, lai tajos izteiktie priekšlikumi un iebildumi, ja tādi izteikti, varētu tikt ņemti vērā, pilnveidojot Ziņojumu.

5.3.4. Detalizēts izklāsts par saņemtajās atsauksmēs ietvertajiem iebildumiem un ieteikumiem, kā arī informācija par Ziņojumā veiktajiem labojumiem, iekļauta Ziņojuma 38. pielikumā¹¹.

6. Nosacījumi, ar kādiem Paredzētā darbība īstenojama vai nav pieļaujama:

- 6.1. IVN ietvaros Ziņojuma autori ir novērtējuši iespējamās ietekmes uz vidi saistībā ar Paredzēto darbību, tai skaitā gaisa piesārņojošo vielu emisijas un smaku veidošanos, trokšņa līmeņu izmaiņas, Paredzētās darbības radīto vides stāvokļa izmaiņu ietekmi uz bioloģisko daudzveidību, ainavu, kultūrvēsturiskiem un rekreācijas objektiem, augsnes, grunts, virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti u.c. jomām. Ziņojumā ir apzināta arī esošo un paredzēto tehnisko paņēmieni, kā arī organizatorisko un inženiertehnisko risinājumu atbilstība LPTP prasībām, ņemot vērā *Mājputnu audzēšanas LPTP* noteiktās prasības un ar LPTP saistītos emisiju līmeņus, kā arī *Pārtikas ražošanas LPTP* un *Lopkautuvju LPTP*.
- 6.2. Ņemot vērā to, ka daļa no gaļas produktu ražošanas paplašināšanai nepieciešamajiem risinājumiem, kas 2016. gadā veiktajā IVN ietvarā ir novērtēti arī atbilstoši *Pārtikas ražošanas LPTP* un *Lopkautuvju LPTP* un iekļauti Atļaujā, bet faktiski nav īstenoti (Ziņojuma 25. pielikums), kā arī to, ka gaļas produktu ražošanas tehnoloģija netiek mainīta, saglabājamās *Pārtikas ražošanas LPTP* un *Lopkautuvju LPTP* noteiktās prasības.
- 6.3. Paredzētā darbība pēc būtības ir izmaiņas esošajā darbībā, palielinot ražošanas apjomus, mainot audzējamo putnu veidus un atbilstoši tam pārveidojot apkures un mikroklimatu uzturošo iekārtu risinājumus. Tādēļ IVN ietvarā vērtētas gan Kompleksa līdzšinējās ietekmes, gan sagaidāmās izmaiņas, ja vienlaicīgi turamo mājputnu skaits un ražojamās produkcijas apjoms palielinātos līdz plānotajam apjomam, veicot visus trīs pārbūves etapus. Novērtējumā konstatēts, ka ar Paredzēto darbību nav sagaidāmas nozīmīgas ainaviskās pārmaiņas, ietekme uz kultūrvēstures vērtībām, bioloģiski vērtīgām teritorijām, un šo ietekmju mazināšanai un pārvaldībai nav nepieciešami specifiski

¹¹ 38. pielikumā atspoguļota tikai aktuālā informācija par Birojā iesniegtās Ziņojuma versijas izvērtēšanas gaitā saņemtajiem viedokļiem, ieteikumiem un iebildumiem, tādēļ pilnīgs pārskats par sabiedrības līdzdalību Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas un vērtēšanas gaitā gūstams, vērtējot arī 23. un 26. pielikumu saturu.

nosacījumi. Tādēļ Birojs tālāk šajā atzinumā aplūko tikai būtiskākās iespējamās ietekmes.

6.4. Ziņojumā identificēti un izvērtēti šādi galvenie ar Paredzētās darbības realizāciju saistītie ietekmes uz vidi aspekti:

- 6.4.1. Ar būvju tehniskajiem risinājumiem un būvju kapacitāti saistītie ietekmes aspekti.
- 6.4.2. Gaisu piesārņojošo vielu emisija un izmaiņas gaisa kvalitātē.
- 6.4.3. Smaku emisija un tās izplatība.
- 6.4.4. Trokšņa līmeņa izmaiņas.
- 6.4.5. Augsnes, grunts, virszemes un pazemes ūdeņu piesārņojuma iespējamība.
- 6.4.6. Avāriju un negadījumu riski.

6.5. Izvērtējot Ziņojumā identificētās un izvērtētās iespējamās plānotās darbības būtiskākās ietekmes uz vidi, Birojs secina sekojošo:

6.5.1. Ar būvju tehniskajiem risinājumiem un būvju kapacitāti saistītie ietekmes aspekti:

- 6.5.1.1. Paredzētā darbība ir izmaiņas esošā Kompleksa darbībā, palielinot vienlaicīgi turēto broileru skaitu un visu pasākumu īstenošanas rezultātā pilnībā atsakoties no jaunputnu un pieaugušo putnu (dējējvistu) audzēšanas. No Ziņojuma izriet, ka Kompleksa teritorijā atrodas 18 šobrīd neizmantotas mājputnu novietnes, kuras 3 gadu periodā paredzēts pārbūvēt un sagatavot broileru audzēšanai. Pārbūves rezultātā lietderīgā platība katrā no 18 mītnēm paliks nemainīga – 1 296 m². Līdz šim nerekonstruētās jaunputnu un pieaugušo putnu mītnes plānots pielāgot broileru audzēšanai, bet ne ātrāk kā līdz 2025. gadam. Atbilstoši 1.4.2. nodaļā norādītajam, “*Nemot vērā dažādus faktoros, šāds scenārijs var nenotikt*”.
- 6.5.1.2. Saskaņā ar Ziņojumā norādīto, veicot pārbūvi, būs nepieciešami salīdzinoši neliela apjoma būvdarbi, jo Paredzētās darbības realizācijas gadījumā esošās ēkās, galvenokārt, paredzama jaunu iekārtu uzstādīšana būvju iekštelpās. Nav plānota ēku nojaukšana vai jaunu ēku būvniecība. No uzņēmuma centrālā gāzes mezgla uz 18 pārbūvēto putnu mītnu teritoriju tiks ierīkots jauns gāzes vads. Inženierkomunikāciju pieslēgums pie rekonstruējamajām putnu mītnēm tiks izveidots no jauna (ūdens un kanalizācijas, elektrības un gāzes pieslēgumi), inženierkomunikāciju sistēmas mītnu iekšienē tiks izveidotas no jauna. Tāpat veicot mītnu rekonstrukcijas darbus, tiks atjaunots iekšējo ceļu asfalta segums un meliorācijas sistēma.
- 6.5.1.3. Veicot būvdarbus, sagaidāmas būvdarbiem raksturīgās tipiskās ietekmes, tomēr būvdarbu apjoms esošā Kompleksa teritorijā nav vērtējams kā nozīmīgs un būtisks, Ziņojumā ir aplūkotas ar būvdarbiem saistītās ietekmes un to nozīmīgums, secinot, ka prognozējama īslaicīga, lokāla ietekme (jauno 18 broileru mītnu zonā) galvenokārt uz trokšņa līmeņa pieaugumu no būvniecībā iesaistītajām tehnikas vienībām un transporta. Lai neradītu traucējumu iedzīvotājiem, būvdarbi ārtelpās norisināsies tikai dienas periodā. Saskaņā ar Ziņojumu būvdarbu laikā radušies atkritumi tiks nodoti atbilstošiem atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumiem.
- 6.5.1.4. Produkcijas apjoma un sortimenta izmaiņu (pieauguma) nodrošināšanai būs nepieciešams veikt iekārtu nomaiņu un jaunu līniju uzstādīšanu PPN 1 un

PPN 2 iecirkņos (skat. 3.4.3. punktu). Šīs izmaiņas jau šobrīd ir iekļautas esošajā Atļaujā, bet faktiski nav īstenotas.

- 6.5.1.5. Vērtējot būvniecības ietekmju būtiskumu, Birojs nekonstatē, ka tās varētu būt nozīmīgas un kompleksas (tās vērtējamās kā salīdzinoši īslaicīgas un pārejošas). Potenciālie avāriju radītie vides riski nav vērtējami kā augstas varbūtības notikumi, ja tiek ievēroti organizatoriski un inženiertehniski pasākumi avāriju situāciju nepieļaušanai (savākšanas materiāli, absorbenti u.c.). Ar būvdarbiem tiks radītas raksturīgās ietekmes: troksnis, gaisa piesārņojošo vielu emisijas, nebūtiski palielināta smagā transporta kustība piegulošajā teritorijā un uz tuvējiem autoceļiem, būvniecības atkritumu rašanās u.c., ko iespējams mazināt, ievērojot normatīvo aktu prasības.
- 6.5.1.6. Intensīva mājputnu audzēšana ir viens no saimnieciskās darbības veidiem, kas papildus nozarē piemērojamiem normatīvajiem aktiem tiek īpaši regulēta arī ar nosacījumiem teritoriju plānošanā un izmantošanā. Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumu Nr. 240 *“Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi”* (turpmāk – Noteikumi Nr. 240) 140. punkts noteic ierobežojumu, ka *“Plānojot jaunas lauksaimniecības dzīvnieku turēšanai paredzētas būves, ievēro šādus minimālos attālumus no dzīvojamās un publiskās apbūves līdz lauksaimniecības dzīvnieku turēšanas būvei: 140.1. 50 m – ja būve paredzēta, lai vienlaikus turētu līdz 20 dzīvnieku vienībām; 140.2. 100 m – ja būve paredzēta, lai vienlaikus turētu 21 līdz 50 dzīvnieku vienību; 140.3. 300 m – ja būve paredzēta, lai vienlaikus turētu 51 līdz 500 dzīvnieku vienību; 140.4. 500 m – ja būve paredzēta, lai vienlaikus turētu vairāk par 501 dzīvnieku vienībām”*.
- 6.5.1.7. Ņemot vērā plānotās izmaiņas audzējamo putnu veidos un plānoto kopējo putnu vietu pieaugumu, Ziņojumā noteikts mītņu piepildījums, dzīvnieku vienību aprēķināšanai izmantojot Ministru kabineta 2014. gada 23. decembra noteikumu Nr. 834 *“Prasības ūdens, augsnes un gaisa aizsardzībai no lauksaimnieciskās darbības izraisīta piesārņojuma”* nosacījumus. Atbilstoši Ziņojumā veiktajam aprēķinam (apkopojums 1.12. – 1.14. tabulā), nevienā no pārbūves posmiem nevienā no atsevišķajām būvēm dzīvnieku vienību skaits nepārsniegs 106,3 dzīvnieku vienības, kas jau šobrīd ir sasniegtas un nemainīsies broileru zonas Nr. 1 mītnēs. Broileru zonā Nr. 4 (atjaunojamās 18 mītnes) tās būs 79,6 dzīvnieku vienības katrā no mītnēm, līdz ar to arī zonas platums, attiecībā uz attālumiem līdz jaunām dzīvojamās un publiskās apbūves teritorijām nemainās¹².
- 6.5.1.8. Vērtējot – vai Noteikumu Nr. 240. 140. punkta nosacījums aprobežo Paredzētās darbības īstenošanu, Birojs vispirms ņem vērā, ka Noteikumu Nr. 240 142. punkts noteic, ka *“Šo noteikumu 140. punktā minētie nosacījumi nav attiecināmi gadījumos, ja lauksaimniecības dzīvnieku turēšanai paredzētās būves un dzīvojamā apbūve pieder vienam īpašniekam, atrodas vienā zemes vienībā vai ir panākta savstarpēja vienošanās”*. Attiecīgi, ja aprobežojums attiecas uz gadījumiem, kad tiek būvētas jaunas dzīvnieku turēšanai paredzētas būves esošo vietā, ir identificējams mehānisms, kura piemērošanas gadījumā aprobežojums nav attiecināms (būvniecības saskaņošana). Tādēļ Birojam, izsverot Novērtējuma likuma 14.¹ panta piektajā daļā noteikto, nav pamata secināt, ka IVN turpināšanai un pabeigšanai ir šķēršļi, jo nav saskatāms, ka Paredzētā darbība būtu pilnībā aizliegta ar normatīvajiem aktiem. Tomēr

¹² Birojs norāda, ka šajā zonā jau vēsturiski atrodas vairākas viensētas, to izvietojums redzams 1.5.1. un 1.5.2. attēlā, kuros attēlota jaunas dzīvojamās vai publiskās apbūves ierobežojošā 300 m zona.

Paredzētās darbības īstenošanas iespēja būs lielā mērā atkarīga no apsvērumiem un vērtējuma, kādu izdarīs IVN noslēdzošā lēmuma (akcepta lēmuma) pieņēmējs (Ķekavas novada pašvaldība), kuram jālemj par tās akceptēšanu vai neakceptēšanu¹³. Šādu apsvērumu ietvarā Birojs pauž viedokli:

- 6.5.1.8.1. Jebkuras tiesību normas, arī ierobežojuma piemērošanā, lai sasniegtu taisnīgāko un lietderīgāko rezultātu, jāvadās no piemērojamās tiesību normas jēgas un mērķa, kas ar attiecīgo tiesību normu jāsasniedz, šādā izsvērumā balstoties arī uz lietderības un samērības apsvērumiem.
- 6.5.1.8.2. Biroja ieskatā Noteikumu Nr. 240 140. punktā ietvertais ierobežojums noteikts, lai dotu sabiedrībai (iedzīvotājiem) paļāvību, ka bez viņu iesaistīšanas (saskaņošanas nosacījums) jauni dzīvnieku turēšanas kompleksi netiks būvēti (vai esošie netiks papildināti ar jaunām dzīvnieku turēšanai paredzētām būvēm) tuvāk dzīvojamām mājām par noteiktu attālumu. Tomēr Birojs secina, ka attāluma aprobežojums atkarībā no dzīvnieku vienību skaita noteikts tikai plānojot jaunas lauksaimniecības dzīvnieku turēšanai paredzētas būves, bet šāds aprobežojums nav noteikts mājputnu intensīvās audzēšanas kompleksam (kopumā) ar pieļaujamo maksimālo dzīvnieku vienību skaitu. Ar Noteikumu Nr. 240 140. punkta nosacījumiem netiek liegta iespēja pārbūvēt esošās dzīvnieku turēšanai paredzētās būves, tai skaitā palielinot tajās nodrošināmo dzīvnieku vienību skaitu (piemēram, mainot mājputnu turēšanas apstākļus un mājputnu grupas, proti, broilerus, dējējvistas, jaunputnus). No minētā izriet, ka aprobežojums saglabā attīstības iespējas esošajiem kompleksiem, kas vēsturiski veidojušies un ietver esošas būves. Pretējs iztulkojums nozīmētu, ka esošās būves varētu izmantot mājputnu intensīvās audzēšanas vajadzībām, ja tās netiek pārbūvētas, bet pārbūve nebūtu pieļaujama, neskatoties, ka tā būtu vērsta uz vides kvalitātes uzlabošanu un labturības prasību uzlabošanu, kas Biroja ieskatā nav tiesību normas mērķis un ir pretējs saprātīgai tiesību normas piemērošanai.
- 6.5.1.8.3. Noteikumu Nr. 240 140. punktā tiesību normas izdevējs ir konsekventi lietojis jēdzienu “būve”. Būves legāldefinīcija ir sniegta Būvniecības likuma 1. panta 3. punktā “*būve — būvdarbu rezultātā radusies ar zemi vai gultni saistīta ķermeniska lieta (ēka vai inženierbūve), kurai ir nosakāms būves lietošanas veids*”. Tādējādi tiesību norma nebūtu interpretējama tādējādi, ka tā attiecas uz būvju kopumu, bet tā būtu interpretējama - kā piemērojama uz katru atsevišķu būvi, jo tas nepārprotami izriet no normas satura.
- 6.5.1.9. Birojs vērš pašvaldības uzmanību, ka, līdzsvarojošot sabiedrības un komersantu intereses, plānojot jaunu teritoriju apbūvi Ierosinātajās prognozētajā ietekmes zonā, nepieciešams ņemt vērā gan esošās, gan prognozētas ietekmes.
- 6.5.1.10. **Ņemot vērā iepriekš minēto un Ziņojumā novērtēto, Birojs norāda uz Novērtējuma likuma 24. panta 2. punktu, kas paredz, ka Ierosinātāja ir atbildīga par “ziņojumā ietvertu risinājumu īstenošanu, tajā skaitā tādu risinājumu īstenošanu, kuri paredzēti, lai novērstu, nepieļautu vai mazinātu un, ja iespējams, atlīdzinātu paredzētās darbības būtisko negatīvo ietekmi uz**

¹³ Novērtējuma likuma 21. panta pirmā daļa noteic, ka paredzētās darbības akcepts ir šajā likumā un citos normatīvos aktos noteiktajā kārtībā pieņemts attiecīgās valsts institūcijas, pašvaldības, citas likumā noteiktās institūcijas vai Ministru kabineta lēmums par atļauju uzsākt paredzēto darbību.

vidī”. Tādēļ pēc būtības, lai nodrošinātu ietekmju novēršanu atbilstoši Ziņojumā paredzētajam, - šie risinājumi Birojam nebūtu atkārtoti jānosaka. Birojs tāpat ņem vērā, ka Paredzētās darbības veikšanai būs nepieciešams pārskatīt Atļauju. Līdz ar to Atļaujā izvirzāmi jau konkrētāki nosacījumi Paredzētās darbības īstenošanai, uzraudzībai un kontrolei. Tai pat laikā Birojs uzskata, ka saistībā ar atsevišķiem ietekmes aspektiem nepieciešams arī ar Biroja atzinumu izvirzīt papildu nosacījumus vai nostiprināt nosacījumus, ar kādiem Paredzētā darbība, ja tā tiek akceptēta, īstenojama vai nav pieļaujama:

a) Līdz ar to Birojs saskaņā ar Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu noteic, ka Būvdarbu veikšanu, kā arī būvniecības materiālu un atkritumu transportēšana pēc iespējas jāveic ārpus brīvdienām, būvdarbus ārtelpās atbilstoši Ziņojumā norādītajam plānojot dienas periodā no plkst. 7.00 līdz 19.00.

6.5.2. Gaisu piesārņojošo vielu emisija un izmaiņas gaisa kvalitātē:

6.5.2.1. Birojs secina, ka kopumā Ziņojumā ir apzināti un novērtēti galvenie gaisu piesārņojošo vielu emisiju un smaku avoti, kā arī veikts sagaidāmās ietekmes vērtējums, tomēr vērtējumā ir atsevišķi aspekti, kas ir par pamatu Biroja nosacījumu izvirzīšanai saskaņā ar Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu.

6.5.2.2. No Ziņojuma izriet, ka galvenās gaisu piesārņojošo vielu emisijas radīs šādi ar Kompleksa darbību saistītie procesi – broileru audzēšana, rekonstrukcijas un putnu veidu nomaiņas rezultātā sasniedzot vienlaicīgi turamo putnu vietu skaitu 3 312 800, tajā skaitā arī mītņu dezinficēšanas un citi saistīti procesi, kūsmēsļu apsaimniekošana un sadedzināšanas iekārtu ar kopējo ievadīto siltuma jaudu 47,36 MW ekspluatācija. Ziņojumā vērtēti 3 ventilācijas (V-1, V-2, V3) sistēmas risinājuma veidi (ietekme noteikta vērtējot emisiju izkliedi, ievaddati sadaļas “*Alternatīvu salīdzinājums*” 21. pielikumā, rezultāti 3.2.3. nodaļā) un 3 apkures (A-1, A-2, A-3) risinājuma veidi (ietekme noteikta ņemot vērā katram risinājumam nepieciešamo kurināmā patēriņu, 3.2.3. nodaļā) rekonstrukcijai paredzētajās 18 broileru mītnēs. Noteikti no ietekmju uz gaisa kvalitāti viedokļa sliktākie varianti (V-1, nosūces ventilācija mītnes sānos un galā un A-2, gāzes karstā gaisa ģeneratori iekštelpās), kas izmantoti turpmākajā novērtējuma procesā, līdz ar to secinot, ka no atbilstības normatīvajām prasībām viedokļa realizējamas visas izskatītās alternatīvas.

6.5.2.3. Vērtējot Paredzētās darbības ietekmi secināms, ka Kompleksā saglabāsies esošie emisiju avoti (esošās mītnes un ar galaprodukcijas ražošanu saistītā infrastruktūra), un tiks radīti jauni emisiju avoti (ventilācijas izvadi un apkures iekārtas), kas galvenokārt saistīti ar 18 broileru mītņu rekonstrukciju un darbības atjaunošanu, kura tikusi pārtraukta 1996. gadā, kā arī tiks uzstādīti mītņu gala ventilatori esošajās jaunputnu un pieaugušo putnu zonās, pirms tajās tiks ievietoti broileri. Vērtētie ventilācijas risinājumi apkopotī 5.1. tabulā, sadedzināšanas iekārtu risinājumi un kurināmā patēriņš apkopts 3.1. tabulā. Kūsmēsļu krātuves maksimālais atļautais piepildījums (8 mēnešu apjoms) Kompleksa teritorijā Ziņojumā novērtēts nolūkā noteikt sliktāko iespējamo situāciju, ja kāda iemesla dēļ šobrīd īstenotā kūsmēsļu realizācija bez ierobežojumiem visu gadu citam operatoram nebūtu iespējama.

6.5.2.4. No emisiju avotiem vidē tiek emitētas amonjaka, slāpekļa (I) oksīda, slāpekļa dioksīda, oglekļa oksīda, sēra dioksīda, formaldehīda, metanola, etiķskābes,

daļiņu PM, daļiņu PM₁₀ un daļiņu PM_{2,5} emisijas, kā arī smakas. Piesārņojošo vielu emisijas no mājputnu audzēšanas un kūtsmēslu uzglabāšanas aprēķinātas saskaņā ar emisijas faktoriem (turpmāk – EF) no Vācijas inženieru apvienības izstrādātā (2011. gada septembris) standarta “*Emissions and immissions from animal husbandries – Housing systems and emissions – Pigs, cattle, poultry, horses*” (turpmāk tekstā – VDI standarts), slāpekļa (I) oksīda EF no ASV Vides aizsardzības aģentūras 2001. gada melnraksta versijas “*Emissions from animal feeding operations*” (turpmāk – EPA Melnraksts), aprēķiniem no sadedzināšanas (apkures) iekārtām izmantoti ASV Vides aizsardzības aģentūras (EPA) datu krājuma sadaļas “*External combustion sources*” EF, formaldehīda un metanola emisiju (dezinfekcijas procesi) aprēķinam izmantoti Kompleksā veikto mērījumu rezultāti, savukārt atkritumu sadedzināšanas iekārtu emisijas aprēķinātas izmantojot Ministru kabineta 2011. gada 24. maija noteikumu Nr. 401 “*Prasības atkritumu sadedzināšanai un atkritumu sadedzināšanas iekārtu darbībai*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 401) 2. pielikumā noteiktās robežvērtības un vienas iekārtas (Volkan 1000) vienā testā noteikto dūmgāzu plūsmu.

- 6.5.2.5. Piesārņojošo vielu izkliedes modelēšana veikta, izmantojot datorprogrammu ADMS 5.2 (izstrādātājs *CERC – Cambridge Environmental Research Consultants*, beztermiņa licence), kas pielietojama rūpniecisko avotu izmešu gaisā izkliedes un smakas izplatības aprēķināšanai, ņemot vērā emisijas avotu īpatnības, apkārtnes apbūvi un reljefu, kā arī vietējos meteoroloģiskos apstākļus. Lai novērtētu esošo piesārņojumu Kompleksa apkārtņē bez uzņēmuma piesārņojuma devuma, izmantota LVĢMC sagatavotā informācija par piesārņojuma fona koncentrācijām Kompleksa ietekmes zonā. Meteoroloģisko apstākļu raksturojumam izmantoti 2017., 2018. un 2019. gada Rīgas meteoroloģisko novērojumu stacijas dati.
- 6.5.2.6. Atbilstoši Ziņojumam (3.11. tabula), piesārņojošo vielu izkliedes aprēķinu rezultāti liecina, ka ārpus Kompleksa teritorijas summārā piesārņojuma koncentrācija Paredzētās darbības gadījumā nevienai no gaisu piesārņojošajām vielām nevienā no rekonstrukcijas etapiem nepārsniedz ar robežlielumiem vai mērķlielumiem noteiktās vērtības¹⁴. Augstākā summārā piesārņojuma koncentrācija attiecībā pret gaisa kvalitātes normatīvu paredzama slāpekļa (I) oksīda stundas maksimālajai koncentrācijai – 4283,76 µg/m³ (97,36 % no normatīva) - un gada vidējā koncentrācija, attiecīgi 64,32 % no normatīva. Slāpekļa (I) oksīda emisiju avots – putnu mītnes un mēslu krātuve. Atbilstoši aprēķinam, sasniedzot plānotos Paredzētās darbības apjomus 3. etapā, kopējais no visām mītnēm gada laikā emitētais slāpekļa (I) oksīda daudzums būs 39,8 t, bet vēl 39,75 t tiks emitētas no mēslu krātuves, līdz ar to maksimālā koncentrācija tiek prognozēta mēslu krātuves tuvumā.
- 6.5.2.7. Saskaņā ar Ziņojumu (3.3. tabula) kopējais emisiju apjoms no putnu audzēšanas procesiem visaugstākais būs 1. etapa īstenošanas periodā, kurā paredzēta darbības atjaunošana 18 broileru mītnēs, taču 3. etapa noslēgumā, kad visās 112 mītnēs tiks audzēti tikai broileri, kopējais radīto emisiju apjoms samazināsies visās pozīcijās, izņemot slāpekļa (I) oksīdu. Tādējādi – ar Paredzētās darbības īstenošanu tiek prognozētas Kompleksā pašlaik atļautās

¹⁴ Noteiktas Ministru kabineta 2009. gada 3. novembra noteikumos Nr. 1290 “*Noteikumi par gaisa kvalitāti*” un vērtētajās vadlīnijās “*Horizontal guidance: environmental permitting, Risk assessments for special activities: environmental permits, Air emission risk assessment for your permit, Environmental Agency, 02.08.20016*” “vielām, kurām Noteikumi Nr. 1290 nenoteic gaisa kvalitātes normatīvu.

darbības ietekmes nebūtiskas izmaiņas, tomēr netiek prognozēts, ka ietekme apjoma ziņā varētu sasniegt nepieļaujamu līmeni.

- 6.5.2.8. Vienlaikus Birojs vērš Ierosinātājas un Pārvaldes uzmanību uz apsvērumiem, kas jāņem vērā, izsverot, lai Paredzētās darbības ietekme nevienā no etapiem faktiski nebūtu lielāka par Ziņojumā novērtēto:

6.5.2.8.1. Jāņem vērā, ka aprēķinos pieņemtā ventilatoru darbības jauda un apvienoto emisijas avotu diametri, emisiju izplūdes temperatūra, kā arī horizontālo izvadu vērsuma leņķis¹⁵ tiešā mērā ietekmē piesārņojuma izkliedes rezultātus. **Paredzētās darbības īstenošanas gadījumā nav pieļaujams būtiski sliktāks vides sniegums par to, kādu Ierosinātāja ar Ziņojumu ir apņēmusies sasniegt, un tas attiecas gan uz prognozētajām piesārņojuma koncentrācijām emisiju avotā, gan vides kvalitāti teritorijās, kur vērtējama atbilstība Noteikumu Nr. 1290 prasībām.** Ierosinātājai jāreķinās, ka gadījumā, ja atbilstoši faktiski uzstādīto iekārtu parametriem un novietojumam, kā arī pēc aktualizētā fona piesārņojuma datu¹⁶ iekļaušanas modelī precizētie emisiju aprēķinu un izkliedes rezultāti, vai, pēc Paredzētās darbības uzsākšanas, piesārņojošo vielu faktiskās koncentrācijas vai emisijas plūsma emisiju avotos tiks konstatēta būtiski atšķirīga no Ziņojumā vērtētās, pastāv iespēja, ka Atļaujā ir nosakāmi ierobežojumi arī Kompleksa darbības apjomam katrā no rekonstrukcijas etapiem.

6.5.2.8.2. Nav pieļaujams, ka attiecīgie emisiju limiti Atļaujā tiek noteikti veidā, kas nesniedz iespēju to ievērošanu efektīvi uzraudzīt un kontrolēt. Šāda pieeja, kad limitu projektā un emisijas avotu raksturojošo parametru tabulā (skat. arī Ziņojuma 18. pielikumu) netiek norādīta emisiju plūsma (m^3/h vai m/s) ne individuālajos ventilācijas izvados, ne izkliedes modelēšanā izmantotajos apvienotajos emisiju avotos, bet tiek norādītas tikai emitēto vielu summārās plūsmas (g/s) no visas mītnes, nesniedz iespēju pārliecināties, vai Ierosinātājas pieņēmums par emisiju apjomu (arī no esošās darbības) atbilst prognozētajam.. Līdz ar to pieeja un mehānismi emisiju limitu kontrolei Atļaujā ir maināmi. Birojs vērš uzmanību, ka emisijas limitu nosakāmās vērtības Atļaujā definējamas veidā, kas ļauj identificēt un kontrolēt emisiju līmeņus katrā no reprezentatīviem emisiju avotiem (piemēram, reprezentatīviem novietņu ventilācijas izvadiem, ņemot vērā to diametru, avota vērsumu, emisiju temperatūru un emisijas plūsmas ātrumu). Šādā risinājumā tiks nodrošināta iespēja katrā no mājputnu novietnēm (korelācijā ar mājputnu vietu skaitu un novietnes aizpildījumu) ar mērījumiem pārliecināties, ka faktiskās emisijas atbilst prognozētajam. Ja mērījumu rezultāti uzrāda būtisku atšķirību, jāuzdod Ierosinātājai pārstrādāt emisiju limitu projektu, ievērtējot konkrētās izmaiņas, un/vai Atļaujā jānosaka darbības ierobežojumi (ja nepieciešams).

6.5.2.8.3. Ņemot vērā, ka kritušo putnu sadedzināšanas iekārtas nav ilgstoši ekspluatētas (Atbilstoši Ziņojumam – no 2018. gada), kā arī emisiju

¹⁵ Atbilstoši 21.pielikuma ievaddatiem, gala ventilācijas izvadu horizontālais vērsums (grādi) avotiem A192 – A197 ir 52,3, bet pārējiem 18 mītnu grupas avotiem – 232,4, attiecīgi sienu ventilācijas izvadiem vienas puses (vērsts uz ZR) ventilācijas izvadu vērsums ir 142,4, bet otras (DA) – 322,4.

¹⁶ Ziņojuma sagatavošanā izmantotie fona piesārņojuma dati ir sagatavoti 2018. gadā par laika periodu no 2015. līdz 2017. gadam un tie nevar tikt izmantoti, sagatavojot grozījumus atļaujā Nr. RI111A0009 (Noteikumu Nr. 182 50. punkts).

novērtējumā izmantota pieeja, kas ļauj novērtēt ar Noteikumiem Nr. 401 noteikto sliktāko pieļaujamo darbības režīmu, bet neļauj novērtēt, kādu daļu no emisijām veido sadedzināmie (kremējamie) dzīvnieku izcelsmes atkritumi, kādu – palīgkurināmais, kā arī to, ka abas iekārtas to atšķirīgās darba kameras tilpuma dēļ nav uzskatāmas par identiskām, pirms to ekspluatācijas uzsākšanas ir jāprecizē emisiju aprēķina pieeja (cita starpā arī lai būtu iespējams atbilstošs dabas resursu nodokļa aprēķins par atkritumu sadedzināšanā radīto emisiju apjomu), kā arī jāpārlicinās, ka iekārtas spēj nodrošināt ražotāja garantētos emisijas līmeņus izplūdē.

- 6.5.2.9. Ziņojumā vērtētas arī siltumnīcefekta gāzu (turpmāk – SEG) emisijas. No sagatavotā novērtējuma izriet, ka SEG emisijas, salīdzinot tās ar 2018. gada apjomu, pieaugs par aptuveni 0,05 % un veidos 0,20 % no kopējām CO₂ emisijām lauksaimniecības sektorā valstī.
- 6.5.2.10. Lemjot par nosacījumu izvirzīšanu Paredzētās darbības realizācijai, Birojs ņem vērā, ka nosacījumi gaisu piesārņojošo vielu emisijai, tai skaitā no māļputnu intensīvas audzēšanas kompleksiem, ir regulēti jau ar ārējiem normatīvajiem aktiem un nozarē piemērojamiem *Māļputnu audzēšanas LPTP*, kuru pielietošana ir obligāts nosacījums A kategorijas piesārņojošām darbībām. No Ziņojuma izriet, ka Paredzētās darbības īstenošana paredzēta, ievērojot normatīvajos aktos saistošās prasības, tādēļ Birojam atkārtoti uz tām norādīt (un tās iekļaut savos nosacījumos) nebūtu nepieciešams. Vienlaikus Birojs ņem vērā, ka pašreizējā stadijā gaisu piesārņojošo vielu emisiju prognozes ir indikatīvas, jo tās noteiktas alternatīvām, kas rada no emisiju viedokļa nelabvēlīgāko ietekmi. Tāpēc sagatavojot iesniegumu paredzētās darbības izmaiņām, veicami nepieciešamie precizējumi, kuros ņemti vērā Kompleksa rekonstrukcijā faktiski realizētie tehniskie un tehnoloģiskie risinājumi. Ņemot vērā, ka normatīvajos aktos noteikto prasību, tai skaitā ar *Māļputnu audzēšanas LPPT* saistīto emisiju līmeņu un gaisa kvalitātes normatīvu ievērošana ir beznosacījuma prasības, kas jau noregulētas ar ārējiem normatīvajiem aktiem un ir Ierosinātājai saistošas, kā arī Ierosinātāja ar Ziņojumu ir apņēmusies nodrošināt noteiktu vides sniegumu (tajā skaitā emisiju līmeņus), demonstrējot, ka tāds ir iespējams (arī gadījumos, kad tas prognozēts labāks par pieļaujamo ietekmes maksimumu), citādā veidā Paredzētās darbības īstenošana nav pieļaujama. Tādēļ ir pamatoti ar šo Biroja atzinumu nostiprināt arī Paredzētās darbības maksimālos emisiju līmeņus, kādus Ierosinātāja apņēmusies nodrošināt, ņemot vērā Novērtējuma likuma 24. panta noteikto. Attiecīgi Birojs saskaņā ar šā likuma 20. panta desmito daļu noteic:
- a) Ievērojot to, ka Ziņojuma aprēķinos pieņemtā māļputnu novietņu ventilatoru darbības jauda (un emisijas plūsmas ātrums no ventilatoru izvadiem) tiešā mērā ietekmē piesārņojuma izkliedi, Paredzētās darbības akceptēšanas un īstenošanas gadījumā Ierosinātājai jānodrošina ventilācijas iekārtu un ar to darbību saistīto emisijas avotu fizikālo parametru atbilstība Ziņojumā vērtētajām vērtībām, vai arī izmaiņu gadījumā - jānodrošina piesārņojošo vielu izkliede atbilstoši Ziņojumā norādītajam vai labākai. Nosacījumi izmaiņu būtiskuma vērtēšanai noteikti Novērtējuma likuma 3.² panta pirmās daļas 3. punkta “c” apakšpunktā (ietekmes sākotnējais izvērtējums un, ja nepieciešams – IVN).

- b) Paredzētajai darbībai aktuālie pieļaujamās ietekmes apjomi un emisiju limiti, tai skaitā – vadoties no piemērojamo normatīvo aktu un *Mājputnu audzēšanas LPTP* nosacījumiem, nosakāmi Atļaujā, Ierosinātajai sagatavojot aktualizētu gaisu piesārņojošo vielu emisiju limita projektu. Tomēr nav pieļaujamās par Ziņojuma 3.11. tabulā “*Piesārņojošo vielu izkliedes aprēķinu rezultāti un to novērtējums paredzētās darbības 1., 2., un 3. etapam*” būtiski sliktākas piesārņojuma koncentrācijas vērtējamajās teritorijās. Būtisko emisiju avotu emisiju limiti Atļaujā nosakāmi vadoties no Ziņojuma 21. pielikumā pieņemtajām vērtībām katrā no rekonstrukcijas etapiem, kuru ieviešanas kontrole nodrošināma, veicot arī mērījumus. Lai pārliecinātos par Ziņojumā izdarīto pieņēmumu atbilstību, mērījumu regularitāte un veikšanas nosacījumi precizējami Atļaujā, tomēr mērījumi kā minimums veicami gan reprezentatīviem (visu tipu – jumta, sienu un gala ventilācijai) esošo putnu mītņu ventilāciju izvadiem, gan reprezentatīviem ventilācijas izvadiem atjaunotajām mītnēm broileru zonā Nr. 4, pēc to ekspluatācijas uzsākšanas attiecīgā darbības apjomā.
- c) Ja saskaņā ar mērījumu rezultātiem tiek konstatēti būtiski atšķirīgi gaisu piesārņojošo vielu emisiju parametri (piemēram, lielāka piesārņojošo vielu plūsma, g/s, un/vai mazāks plūsmas ātrums m/s vai m³/h, kas kopsakarībā var būtiski ietekmēt emitēto vielu koncentrācijas) kā Ziņojuma 21. pielikumā izmantotie un Atļaujā noteiktie, Paredzētā darbība bez papildus ietekmes (un tās būtiskuma) novērtējuma nav pieļaujama. Ierosinātajai jāreķinās, ka Atļaujā var tikt noteikti ierobežojumi arī Kompleksa darbības apjomam.

6.5.3. Smaku emisija un tās izplatība:

- 6.5.3.1. Vērtējot Ziņojumā ietverto smaku novērtējumu, Biroja secinājumi lielā mērā sasaucas ar secinājumiem, kas jau izdarīti kontekstā ar Paredzētās darbības ietekmi uz gaisa kvalitāti. Tādēļ Birojs atkārtoti nevērtē informāciju, kas saistīta ar emisiju avotiem un izmaiņām (esošā Kompleksa darbība un izmaiņas ar Paredzēto darbību).
- 6.5.3.2. Dominējošie smaku emisiju avoti Kompleksā būs ventilācijas izvadi no putnu novietnēm un kūtsmēsļu uzglabāšana un pārkraušana. No Ziņojuma izriet, ka gaļas produkcijas ražošanas iecirkņu radītais smaku emisiju apjoms būtiski nemainīsies, jo nav plānotas tehnoloģiskās izmaiņas.
- 6.5.3.3. Smaku izplatības novērtējums esošajai situācijai un Paredzētajai darbībai veikts, pamatojoties uz Kompleksā veiktajiem smaku koncentrācijas mērījumiem (testēšanas pārskati pievienoti Ziņojuma 10. pielikumā). Saskaņā ar smakas koncentrāciju mērījumu rezultātiem aprēķināti emisijas faktori no putnu mītnēm (aprēķina metodika EF noteikšanai pieejama 1.11. nodaļā), novērtējumā papildus tiek ņemti vērā arī noteiktie smaku EF mītnu tīrīšanas laikā. Atbilstoši *Mājputnu audzēšanas LPTP* un VDI standartā norādītajam smaku emisijas ir maz atkarīgas no mītnu tipa un putnu veida, bet atkarīgas galvenokārt no barības veida un barošanas režīma, tāpēc EF var ievērojami atšķirties kā valstu, tā saimniecību ietvaros, tomēr Birojs norāda, ka Kompleksā iegūtie rezultāti uzrāda ievērojami labāku sniegumu nekā VDI standartā un *Mājputnu audzēšanas LPTP* norādītie prognozējamie smaku EF faktori. Tajā pat laikā, piemēram, noteiktie izdalītā amonjaka līmeņi (kuri arī noteikti atbilstoši mērījumiem Kompleksā) atbilst *Mājputnu audzēšanas LPTP*

noteiktajiem robežlielumiem, bet atšķirībā no smaku līmeņiem to augstākajam līmenim jaunputnu un pieaugušo putnu mītnēs un vidējam līmenim broileru mītnēs (1.17. tabulas 31. un 32. punkts).

- 6.5.3.4. Arī smaku mērījumi mēslu krātuvē uzrāda labāku sniegumu nekā šī atzinuma 6.5.3.3. punktā norādītajos atsaucēs dokumentos. Iegūtie rezultāti ir grūti salīdzināmi, tajā skaitā ņemot vērā Ziņojumā norādīto par mitruma absorbcijas apjomu uzglabāšanas laikā¹⁷, kas Biroja ieskatā neatbilst labākajai mēslu apsaimniekošanas praksei par mēslu krātuvju nodrošināšanu pret nokrišņu ietekmi. Turklāt jāņem vērā arī šī atzinuma 3.3.18. punktā norādītais par mērījumu apstākļiem. Atšķirībā no smaku vērtējuma no mītnēm, mēslu krātuves gadījumā nav vērtētas iespējamās emisiju izmaiņas mēslu pārkraušanas laikā (atsaucoties uz īso pārkraušanai nepieciešamo laiku), lai gan atbilstoši Ziņojumam, mēslu izvešana no krātuves notiek visu gadu, kas savukārt tiek norādīts kā iemesls mēslu krātuves nepārsegšanai.
- 6.5.3.5. Izmantojot šī atzinuma 6.5.2.5. punktā minēto modelēšanas datorprogrammu, Ziņojumā veikta esošās un sagaidāmās situācijas novērtēšana. No Ziņojuma izriet, ka saskaņā ar Ziņojuma 14. pielikumā pievienoto Pārvaldes sniegto atbildi uz Ierosinātās jautājumu par citiem smaku emisijas avotiem Kompleksa tuvumā, norādīts, ka Kompleksa apkārtnē ir viens uzņēmums (SIA “Lofbergs Baltic”, Ķekavas pagasta “Vecsili”, atļauja RI13IB0003), kura darbībai noteikts smaku emisijas limits, un tas ņemts vērā summāro ietekmju novērtējumā. Savukārt Ziņojuma 33. pielikumā pievienotajā 2021. gada 29. septembra Pārvaldes vēstulē Nr. 2.4/7047/RI/2021 norādīts, ka periodā no 2020. gada līdz vēstules sagatavošanas brīdim Pārvalde ir saņēmusi 9 sūdzības saistībā ar Ierosinātās darbības radītajām smaku ietekmēm. Saskaņā ar smakas koncentrācijas aprēķinu rezultātiem Ziņojumā secināts, ka teritorijās, kur saskaņā ar Ministru kabineta 2014. gada 25. novembra noteikumu Nr. 724 “*Noteikumi par piesārņojošas darbības izraisīto smaku noteikšanas metodēm, kā arī kārtību, kādā ierobežo šo smaku izplatīšanos*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 724) 8. punkta nosacījumiem nodrošināma atbilstība smakas mērķlielumam (5 ouE/m^3 , ko nedrīkst pārsniegt vairāk par 168 stundām gadā), šie nosacījumi tiek ievēroti (3.15. tabula). Atbilstoši Ziņojumam, līdzīgi kā esošajā situācijā, augstākās smakas koncentrācijas no inkubatora un broileru zonām Nr. 2 un Nr. 3 saglabāsies viensētā “Kāli”, bet broileru zonām Nr. 1 un Nr. 4 – viensētā “Tīreļi”. Jūtīgo receptoru smaku novērtējuma tabulas nav sagatavotas, smaku ietekmes novērtējuma izklādes kartes pievienotas Ziņojumam (3.40. - 3.42. attēli).
- 6.5.3.6. Novērtējot sagaidāmo Paredzētās darbības ietekmi teritorijā, kur nodrošināma atbilstība smakas mērķlielumam (Ziņojuma 3.15. tabula “*Smakas koncentrācijas aprēķinu rezultāti un to novērtējums paredzētās darbības 1., 2., un 3. etapam*”), Ziņojumā secināts, ka augstākā smakas koncentrācija normālos darbības apstākļos var sasniegt $1,6 \text{ ouE/m}^3$ (32 % no mērķlieluma). Lai gan paredzētās darbības īstenošanas gadījumā tiks radīta jauna smaku emisiju zona – 18 broileru mītnes (zona Nr. 4), kopumā paredzēts smakas augstākās koncentrācijas samazinājums¹⁸, ko nodrošinās kopējais putnu vietu samazinājums broileru zonā Nr. 1 un esošo mītnu renovācijas pabeigšana.

¹⁷ Ziņojuma 1.6.6. nodaļā norādīts, ka absorbcijas dēļ apjoma pieaugums gadā ir noteikts 9000 t robežās, jeb vidēji 360 kg uz katru no mītnēm izvesto mēslu tonnu.

¹⁸ Ziņojuma 1.49. tabula un 1.39. attēls, jaunputnu un pieaugušo putnu zonas ietekme – 36 % no mērķlieluma, jeb $1,8 \text{ ouE/m}^3$; broileru zona – attiecīgi 48 % un $2,4 \text{ ouE/m}^3$.

6.5.3.7. Tāpat – līdzvērtīgi kā ietekmes uz gaisa kvalitāti kontekstā, Birojs vērs Ierosinātājas un Pārvaldes uzmanību uz aspektiem, kas ietekmē smaku novērtējumu (tā rezultātu) un liek ar piesardzību attiekties pret Atļaujā ietveramiem nosacījumiem. Minēto aspektu vidū ir gan Ierosinātājas izdarītie pieņēmumi par atsevišķiem no emisiju veidiem, gan vērtētie nosacījumi putnu novietņu ventilācijas parametriem, kas ietekmē arī smaku izkliedi. Tādēļ, ja mainīsies šie parametri un vērtības, arī Paredzētās darbības ietekme varētu būt atšķirīga no Ziņojumā novērtētās. Birojs norāda, ka Ierosinātāja ar Ziņojumu ir apņēmusies nodrošināt noteiktu vides sniegumu (tajā skaitā smaku emisiju līmeņus), demonstrējot, ka tāds ir iespējams. Attiecīgi Ierosinātājai ir arī jāapzinās šāda novērtējuma (un apņemšanās) sekas, jo nevienā no Paredzētās darbības īstenošanas etapiem nav pieļaujamas būtiski sliktākas smaku koncentrācijas identificētajos smaku avotos un ietekmes zonās par Ziņojumā norādītajām. Precīzi nosacījumi atbilstības novērtējumam, ievērojot Noteikumu Nr. 724 prasības, nosakāmi Atļaujā. Papildus tam Biroja ieskatā ir pamatoti noteikt, ka reprezentatīviem broileru novietnes ventilācijas izvadiem (sānu, jumta, gala ventilācijas izvadi) un kūsmēsļu uzglabāšanas un pārkraušanas vietai veicami atkārtoti mērījumi, lai pārliecinātos par Ziņojumā izdarīto pieņēmumu atbilstību. Ja uz to norāda mērījumu rezultāti, sagatavojams jauns smaku emisijas limita projekts, koriģējot atšķirīgos emisiju faktorus, emisijas avotu fizikālos parametrus vai citas vērtības, kas neatbilst Ziņojumā izdarītajiem pieņēmumiem (ja atšķirības konstatētas). Šāda nepieciešamība cita starpā saistīta arī ar to, ka *Mājputnu audzēšanas LPTP* atzīst, ka mājputnu intensīvas audzēšanas gadījumā emisijām vērojamas sezonālas svārstības, ko nosaka klimatiskie apstākļi.

6.5.3.8. **Lemjot par nosacījumu izvirzīšanas nepieciešamību, Birojs uzsver, ka normatīvajos aktos noteikto prasību, tai skaitā smaku normatīvu ievērošana ir beznosacījuma prasība, kas jau noregulēta ar ārējiem normatīvajiem aktiem un ir Ierosinātājai saistoša. Citādā veidā Paredzētās darbības realizācija nav pieļaujama. Novērtējuma likuma 24. panta pirmā daļa noteic, ka Ierosinātāja ir atbildīga par Ziņojumā ietvertu risinājumu īstenošanu, tai skaitā tādu risinājumu īstenošanu, kas paredzēti, lai novērstu, nepieļautu vai mazinātu Paredzētās darbības būtisko negatīvo ietekmi uz vidi, par kādu Kompleksa gadījumā ir uzskatāma arī smaku veidošanās. Vienlaikus, ievērojot visu šajā Biroja atzinumā iepriekš minēto, kā arī vērtējumu un secinājumus, kas ietverti Ziņojumā, Birojs uzskata par nepieciešamu saskaņā ar Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu arī ar Biroja atzinumu nostiprināt vai izvirzīt papildus nosacījumus, ar kādiem Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama:**

- a) Paredzētajai darbībai aktuālie pieļaujamās ietekmes apjomi un smaku emisiju limiti, tai skaitā, vadoties no piemērojamo normatīvo aktu un *Mājputnu audzēšanas LPTP* nosacījumiem, nosakāmi Atļaujā, Ierosinātājai sagatavojot aktualizētu smaku emisiju limita projektu atbilstoši faktiski uzstādīto ventilācijas iekārtu parametriem. Tomēr nav pieļaujamas par Ziņojuma 3.15. tabulā “*Smakas koncentrācijas aprēķinu rezultāti un to novērtējums paredzētās darbības 1., 2., un 3. etapam*” būtiski sliktākas smaku koncentrācijas vērtējamajās teritorijās un jutīgajos objektos. Ziņojuma 21. pielikumā pieņemtās un modelēšanā izmantotās emisijas un avotu parametri būtisko emisiju

avotiem nosakāmi kā emisiju limits, kura ievērošanas kontrole nodrošināma, veicot reprezentatīvus mērījumus.

- b) Ja saskaņā ar mērījumu rezultātiem tiek konstatēti lielāki smaku emisiju apjomi kā Ziņojumā prognozētie un Atļaujā precizētie, sagatavojams jauns smaku emisijas limita projekts, koriģējot atšķirīgos emisiju faktorus, emisijas avotu fizikālos parametrus vai citas vērtības, kas neatbilst Ziņojumā izdarītajiem pieņēmumiem (ja atšķirības konstatētas), un Atļaujā nosakāmi precizēti nosacījumi Kompleksa darbības īstenošanai.
- c) Pamatotu sūdzību saņemšanas gadījumā normatīvajos aktos (par piesārņojošas darbības izraisītu smaku noteikšanu un izplatības ierobežošanu) noteiktajos gadījumos veicami smaku mērījumi, un atkarībā no smaku mērījumu rezultātiem lemjams par papildu pasākumiem, tai skaitā Paredzētās darbības realizācijas nosacījumu precizēšanu un ierobežojumu nepieciešamību.

6.5.4. Troksnis un tā izplatība:

- 6.5.4.1. Saistībā ar Paredzēto darbību identificēti sekojoši trokšņa avoti: putnu mītņu ventilācijas izvadi (augšas, sānu un gala); ar filtriem aprīkoti barības silosu uzpilde; ārpus ēkām esošas iekārtas, piemēram, amonjaka kompresoru ūdens dzesētāji; kūpinātavas un inkubatora radītais troksnis; traktortehnikas un kravas transporta (gan iekšējā, gan ārējā) radītais troksnis. Ar Kompleksa darbību ir saistīts arī izejvielu, produkcijas un atkritumu transportēšanas laikā radītais troksnis, kur dominējošais trokšņa avots ir tuvumā esošie autoceļi, tajā skaitā autoceļus A5 un A7 savienojošais pašvaldības ceļš, pa kuru tiek veiktas arī galvenās Kompleksa izejvielu un produkcijas piegādes un realizācija. No Ziņojumā ietvertās informācijas secināms, ka līdz ar Paredzētās darbības realizāciju un plānoto uzņēmuma attīstību, uzņēmums kravu apgrozījums pa pašvaldības autoceļu varētu pieaugt līdz 30 %.
- 6.5.4.2. Novērtējumā konstatēts, ka jau esošajā situācijā (1.54. tabula) Kompleksam tuvāko 10 dzīvojamo māju teritorijās vides trokšņa līmenis ir lielāks par Noteikumos Nr. 16 noteiktajiem vides trokšņa robežlielumiem¹⁹. Visās 10 dzīvojamo māju teritorijās pārsniegumi konstatēti jau fona ietekmei bez operatora darbības. Lielākais autotransporta kustības radītais pārsniegums konstatēts pie autoceļa A5 un pašvaldības ceļa krustojuma esošajām mājām “Lūri” (attiecīgi $L_{diena} - 77$ dB(A), $L_{vakars} - 74$ dB(A) un $L_{nakts} - 69$ dB(A)), taču esošā Kompleksa darbība nepasliktina jau ar fona troksni radītos pārsniegumus. Viensētās “Mežmaļi” (dienas periodā), kas atrodas pie pašvaldības ceļa, un “Tīreļi” (nakts periodā), kas atrodas Kompleksa un pašvaldības autoceļa ietekmes zonā, esošās darbības ietekmē jau ar fona ietekmi pārsniegtais trokšņa līmenis tiek palielināts par aptuveni 1 dB(A), attiecīgi līdz 57 dB(A) un 49 dB(A).
- 6.5.4.3. Atbilstoši Ziņojumam (3.19. tabula) arī pēc Paredzētās darbības īstenošanas nemainīsies ietekmēto dzīvojamo māju skaits, kurās novērojami vides trokšņa robežlielumu pārsniegumi, un tās būs “Braueri” (autoceļa A5 ietekmes zona), “Jaunbraueri” (autoceļa A5 ietekmes zona), “Lejas Pavāri” (pašvaldības

¹⁹ Atbilstoši Ministru kabineta Noteikumu Nr.16 1. pielikuma 1.2. punktam, Paredzētā darbība plānota dienas, vakara un nakts periodos, kad individuālo (savrupmāju, mazstāvu vai viensētu) dzīvojamo māju apbūves teritorijās trokšņa A-izsvartais ilgtermiņa vidējais skaņas līmenis (L_{diena} , L_{vakars} un L_{nakts}) nedrīkst pārsniegt attiecīgi 55 dB(A), 50 dB(A) un 45 dB(A).

autoceļš), “Lūri” (A5 un pašvaldības autoceļš), “Mežmaļi” (pašvaldības autoceļš), “Mežpumpuri” (pašvaldības un A5 autoceļš), “Mucenieki” (pašvaldības un A5 autoceļš), “Traniņi” (pašvaldības un A5 autoceļš), “Tīreļi” (Kompleksa un pašvaldības ceļa ietekme) un “Vilkābeles” (pašvaldības autoceļš). Summārās trokšņa emisijas pārējos vērtētajos objektos vidēji palielināsies par 1 – 3 dB(A), bet neradīs robežlielumu pārsniegumus. Novērtēts, ka jau esošajos 10 pārsniegumu objektos trokšņa emisiju izmaiņas attiecībā pret esošo situāciju nav prognozējamas.

- 6.5.4.4. Vērtējot Kompleksa līdzšinējo un ar Paredzēto darbību sagaidāmo trokšņa ietekmi, Izstrādātāja izmantojusi gan VAS “Latvijas Valsts ceļi” pieejamo informāciju par satiksmes intensitāti 2019. gadā uz autoceļiem A5 un A7, gan arī 2015. gadā veiktās satiksmes intensitātes uzskaites datus uz pašvaldības ceļa Kompleksa tuvumā. Ventilācijas iekārtu trokšņa parametri iegūti no ražotāja sagatavotās tehniskās dokumentācijas, siltummaiņa radītais troksnis vērtēts atbilstoši Kompleksā veikto mērījumu rezultātiem.
- 6.5.4.5. Novērtējot atjaunojamo 18 broileru mītņu radīto troksni kontekstā ar visa pārējā Kompleksa ietekmi, izmantots sliktākās alternatīvas risinājums, proti, novērtēta situācija, kad vienā mītnē tiek uzstādīti 12 sānu ventilatoru, 4 gala nosūces ventilatoru un siltummainis (V-2 scenārijs, 3.17. tabula). Līdz ar to secināts, ka tāpat kā emisiju un smaku ietekmes gadījumā nevienam no ventilācijas iekārtu izvietojuma alternatīvajiem variantiem nav nosakāmi ierobežojumi. Tomēr, ņemot vērā, ka troksnis ir būtisks vides faktors jebkura objekta darbībā, ja šis agrīnās novērtēšanas stadijā ir izmantota trokšņa mazināšanas tehnoloģija, proti mītnēm Nr. 71., Nr. 77. un Nr. 83. (atbilst emisijas avotiem A191, A197 un A203) paredzēts uzstādīt klusinātājus (kopā 18 sienas ventilācijas izvadiem, kuri vērsti uz dzīvojamās apbūves pusi), kuri samazinās ventilatoru radīto skaņas jaudu no 79,5 līdz 64,9 decibelu, šis parametrs uzskatāms par Paredzētās darbības realizācijas nosacījumu, kuru Īstenotāja apņēmies nodrošināt.
- 6.5.4.6. Īstenojot Paredzēto darbību, Kompleksa trokšņa avotu skaits palielināsies (18 atjaunoto mītņu ventilācija, barības silosu uzpilde, kā arī plānotā pārējo mītņu ventilācijas sistēmu rekonstrukcija). Tāpat plānotas izmaiņas transportēšanā²⁰, kas ar Paredzēto darbību pieaugs par aptuveni 25-30 %, un kūpinātavas darba laika palielinājums nakts periodā (līdz 1 000 h/gadā).
- 6.5.4.7. Saistībā ar veikto trokšņa novērtējumu Birojs vērš Ierosinātās, Pārvaldes un vietējās pašvaldības uzmanību, ka summārās trokšņa ietekmes, tai skaitā pieņemtais fona līmenis, varētu būt arī lielāks (nekā Ziņojumā novērtēts), ja pašvaldības autoceļam ir pieaugusi noslodze kopš 2015.gada. Atbilstoši Ziņojuma 24. pielikuma trokšņa ievaddatiem, satiksmes intensitātes izmaiņas uz pašvaldības autoceļa ņemtas vērā tikai saistībā ar Paredzētās darbības intensitātes pieaugumu, fona līmeni nosakot atbilstoši 2015. gada satiksmes intensitātes skaitīšanas rezultātiem. Vienlaikus, veicot trokšņa novērtējumu, ir secināts, ka vietās kur jau ir esošais robežlielumu pārsniegums, kur to rada pašvaldības autoceļš vai pašvaldības autoceļš ar citām ietekmēm (A5 autoceļš, Komplekss), nav paredzama trokšņa emisiju palielināšanās pret esošo līmeni, tādēļ izmaiņas fonam (pieaugums), neietekmētu Kompleksa trokšņa ietekmju novērtējumu.

²⁰ Tajā skaitā visu inkubējamo olu apjoma piegādei nepieciešamais transports, kas pirmšķietami nav ņemts vērā prognozē.

6.5.4.8. No trokšņa izvērtējuma izriet, ka 10 vietās ir konstatēts jau esošs trokšņa robežlielumu pārsniegums, kur to pamatā rada transporta kustība. Birojs vērš pašvaldības, kā akcepta lēmuma pieņēmējas un personas, kurai ir deleģētas noteiktas tiesības trokšņa piesārņojuma samazināšanā²¹, uzmanību uz to, ka gadījumos, kad viensētas tikai daļēji atrodas vai neatrodas autoceļa aizsargjoslā, vides trokšņa robežlielums saskaņā ar Noteikumu Nr. 16 2. pielikuma piezīmi šajās teritorijā nav uzskatāms par mērķlielumu, proti, ārpus aizsargjoslas tas ir robežlielums. Likums “*Par piesārņojumu*” attiecībā uz mērķlielumu noteic (13. panta ceturtā daļa), ka mērķlielums ir lielums, kas jāņem vērā, ierobežojot emisiju, lai tā nepārsniegtu vides kvalitātes mērķlielumus, vai, ja tie ir pārsniegti (ar to saprotot esošu, notiekošu darbību) - pakāpeniski samazinot emisiju līdz attiecīgajam mērķlielumam, tas nozīmē, ka arī attiecībā uz autoceļu aizsargjoslā esošām teritorijām ir jātiecas uz šo mērķlielumu sasniegšanu. Likuma “*Par piesārņojumu*” 14. panta pirmā daļa neliedz šādā teritorijā veikt piesārņojošo darbību, ja netiek palielināts esošais trokšņa piesārņojums²², tādēļ ievērojot no trokšņa novērtējuma izrietošos secinājumus, Birojs uzskata, ka tam nav deleģējuma izvirzīt nosacījumu, kurš būtu īstenojams galvenokārt autotransporta radītās trokšņa ietekmes mazināšanai vietās, kur ir konstatēts trokšņa robežlielumu pārsniegums, šāds atbilstīgs deleģējums ir pašvaldībai.

6.5.4.9. Arī trokšņa aspektā Birojs uzsver, ka normatīvajos aktos noteikto prasību ievērošana ir beznosacījuma prasība, kas jau noregulēta ar ārējiem normatīvajiem aktiem un ir Ierosinātājai saistoša. Citādā veidā Paredzētā darbība nav pieļaujama. Birojs tāpat norāda, ka Novērtējuma likuma 24. pants noteic, ka Ierosinātāja ir atbildīga par Ziņojumā ietvertu risinājumu īstenošanu (arī to, kas paredzēti ietekmes mazināšanai). Ierosinātāja Ziņojumā ir novērtējusi, ka Paredzētās darbības realizācija tehniski ir iespējama veidā, kas arī summāri ar citiem trokšņa avotiem nepalielinās vides trokšņa līmeņus to viensētu teritorijās, kurās vides trokšņa robežlielumi jau šobrīd pārsniegti. Tomēr šādu vides sniegumu (atbilstoši Ziņojumam) iespējams nodrošināt tikai ar pasākumiem, kas paredzēti trokšņa ietekmes mazināšanai (nosacījumi maksimāli pieļaujamai ventilatoru skaņas jaudai, satiksmes intensitāte, iekārtu darbība nakts un vakara stundās). **Tādēļ Birojs uzskata par nepieciešamu saskaņā ar Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu norādīt nosacījumus, ar kādiem Paredzētā darbība iespējama, vai nav pieļaujama:**

a) Esošo un jauno trokšņa avotu modelēšanas parametri, kas novērtējuma nolūkiem Ziņojumā izmantots maksimālās attiecīgo trokšņa avotu

²¹ Likuma “*Par piesārņojumu*” 14.panta otrā daļa “Piesārņojošu darbību nedrīkst uzsākt, ja ir pārsniegti vai var tikt pārsniegti vides kvalitātes normatīvu robežlielumi noteiktam piesārņojuma veidam noteiktā teritorijā un ja attiecīgās darbības izraisītās emisijas var palielināt kopējo attiecīgā piesārņojuma daudzumu šajā teritorijā.”, 18.prim panta pirmā daļa “Trokšņa kartēšanu un trokšņa stratēģisko karšu izstrādi aglomerācijas teritorijai nodrošina attiecīgā pašvaldība, bet ārpus aglomerācijas teritorijas esošiem infrastruktūras objektiem — dzelzceļa līnijām, autoceļiem un lidostām, kurās satiksmes intensitāte ir vairāk nekā 50 000 gaisa kuģu gadā, — attiecīgā transporta infrastruktūras objekta pārvaldītājs. Pašvaldība un attiecīgā transporta infrastruktūras objekta pārvaldītājs sadarbojas trokšņa kartēšanā aglomerācijas teritorijai.” un otrā daļa “Rīcības plānu trokšņa samazināšanai aglomerācijas teritorijā izstrādā un ievieš attiecīgā pašvaldība, bet rīcības plānu trokšņa samazināšanai transporta infrastruktūras objektam, kas atrodas aglomerācijas teritorijā un ārpus aglomerācijas teritorijas, — attiecīgā transporta infrastruktūras objekta pārvaldītājs. Pašvaldība un attiecīgā transporta infrastruktūras objekta pārvaldītājs sadarbojas rīcības plāna izstrādē, kā arī rīcības plāna ieviešanā aglomerācijas teritorijā.

²² (Piesārņojošu darbību nedrīkst uzsākt, ja ir pārsniegti vai var tikt pārsniegti vides kvalitātes normatīvu robežlielumi noteiktam piesārņojuma veidam noteiktā teritorijā un ja attiecīgās darbības izraisītās emisijas var palielināt kopējo attiecīgā piesārņojuma daudzumu šajā teritorijā.

radītās ietekmes prognozē un atbilst ievaddatu vērtībām 24. pielikumā, ir Paredzētās darbības realizācijas nosacījumi trokšņa ietekmei.

- b) Ierosinātājai, sagatavojot aktualizētu trokšņa novērtējuma projektu Atļaujas grozījumu veikšanai, tas izstrādājams atbilstoši faktiski uzstādīto un renovācijas procesā nomainīto ventilācijas un apkures iekārtu, kā arī barības silosu trokšņa parametriem, ja tie ir atšķirīgi no Ziņojumā norādītajiem.
- c) Jānodrošina Ziņojuma 3.18. tabulā *“Aprēķinātais maksimālais Paredzētās darbības radītais trokšņa līmenis dzīvojamās apbūves teritorijās AS “Putnu fabrika Ķekava” kompleksa tuvumā”* trokšņa vērtības vērtējamajās teritorijās un jutīgajos objektos.
- d) Ar Kompleksa darbību saistītā transporta kustība galvenokārt plānojama dienas periodā, nepārsniedzot Ziņojumā vērtēto transportēšanas intensitāti.

6.5.5. Augšnes, grunts, virszemes un pazemes ūdeņu piesārņojuma iespējamība:

- 6.5.5.1. Paredzētā darbība ir piesārņojoša rakstura darbība, kas saistīta ar pakaišu kūtsmēslu rašanos, kā arī ražošanas un lietus notekūdeņu, kuriem nepieciešama attīrīšana, veidošanos. Tādējādi viens no nelabvēlīgas ietekmes uz vidi aspektiem, kas ir iespējams gan esošās, gan Paredzētās darbības kontekstā, ir ūdeņu (virszemes, pazemes, gruntsūdeņu) un grunts piesārņojums minēto darbību rezultātā. Kā būtiskākais potenciālā grunts un gruntsūdeņu piesārņojuma avots uzskatāmas darbības ar kūtsmēsliem un to uzglabāšana Kompleksa teritorijā.
- 6.5.5.2. Uzņēmums mēslu uzglabāšanai izmanto vienu mēslu krātuvi, kuras rekonstrukcija pabeigta 2015. gadā. Mēslu krātuves raksturojums sniegts šī atzinuma 3.3.17. punktā. Ierosinātāja ir noslēgti līgumi par mēslu izvešanu uz zemnieku saimniecībām un uzņēmumiem par kopējo apjomu - 36 000 tonnas gadā.
- 6.5.5.3. Ziņojumā novērtēts (124. lpp.), ka, realizējot Paredzēto darbību, putnu mēsli veidosies ne vairāk kā 37 468 tonnas gadā (2. etapā, ņemot vērā eksperimentāli noteikto atmosfēras nokrišņu ūdeņu absorbciju).
- 6.5.5.4. Saistībā ar mēslu apsaimniekošanu Ziņojumā sniegta informācija, ka ar pakaišiem sajauktie putnu mēsli no mītnēm tiek izvesti sausi, bet, uzglabājoties mēslu krātuvē arī īsu laika periodu, uzsūc gan apkārtējā gaisa mitrumu, gan nokrišņu ūdeni. Ierosinātāja eksperimentāli ir noteikusi, ka, uzglabājot sausus ar pakaišiem sajauktos putnu mēslu atklātā krātuvē, mēslu apjoma pieaugums var sasniegt gandrīz 9 000 t/gadā, kas skaidro atšķirību starp teorētiski aprēķināto un faktisko mēslu apjomu. Norādīts, ka faktiski palielinās mēslu blīvums un līdz ar to masa, taču ne tilpums. Novērtējuma vajadzībām tiek pieņemts, ka pieaugums ir proporcionāls mēslu apjomam, t.i., 1. etapā sasniegs 9 500 t/gadā, 2. etapā – 10 000 t/gadā un 3. etapā – 9 700 t/gadā. Skaidrots, ka mēslu pieaugumu var ietekmēt tādi faktori kā kūtsmēslu apjoms, pakaišu veids, laikapstākļi, uzglabāšanas ilgums u.c. faktori.
- 6.5.5.5. Ziņojuma 1.6.6. nodaļā Izstrādātāja sniegusi kūtsmēslu daudzuma aprēķinu, ņemot vērā faktisko mājputnu uzturēšanāslaiku mītnē (aprēķināts - reizinot audzēšanas cikla ilgumu ar ciklu skaitu gadā). Atbilstoši sniegtajam aprēķinam, neņemot vērā eksperimentāli noteikto ūdens absorbcijas korekciju, pakaišu

mēslu daudzumi ir attiecīgi - 26 058 t/gadā 1. etapā, 27 468 t/gadā 2. etapā, bet 3. etapā 26 630 t/gadā.

- 6.5.5.6. Ziņojumā norādīts, ka Ierosinātāja grunts un gruntsūdeņu monitoringu veic atbilstoši Atļaujas nosacījumiem. Monitoringa sistēma paredz arī iegūtā ūdens daudzuma uzskaiti, izmantotā kurināmā, ķīmisko vielu un ķīmisko produktu daudzuma uzskaiti, gaisu piesārņojošo vielu emisijas limitu ievērošanas kontroli aprēķinu ceļā, radīto bīstamo atkritumu daudzuma uzskaiti un saņemto sūdzību uzskaiti. Pārvalde 2020. gada 23. novembra ziņojumā par atļaujas nosacījumu izpildes pārbaudes rezultātiem AS “Putnu fabrikā Ķekava” neatbilstības atļaujas nosacījumu izpildē nav konstatējusi. Ierosinātāja esošajā monitoringa sistēmā izmaiņas nav plānojusi. Birojs norāda, ka atbilstoši Noteikumu Nr. 834 4. punktā noteiktajam Ķekavas novada pašvaldības administratīvā teritorija ir iekļauta īpaši jutīgo teritoriju sarakstā, un Ierosinātājai ir saistošas šo noteikumu 5. pielikumā noteiktās prasības nitrātu monitoringam virszemes un pazemes ūdeņos. Tādējādi monitoringa prasības nitrātu monitoringam virszemes un pazemes ūdeņos iekļaujamās Atļaujā. Ziņojumā novērtēts, ka gruntsūdeņi šajā teritorijā ir saistīti ar smilts nogulumiem virs morēnas slāņa (3 - 5 m, bet vietām 8 - 9 m), reģionāli gruntsūdens notece vērsta ziemeļu, ziemeļaustrumu un dienvidaustrumu virzienā, kur gruntsūdens virsma, atkarībā no sezonas un teritorijas reljefa var atrasties no 0,5 m līdz 2,5 m dziļumā. Ziņojumā norādīts, ka līdzšinējie pētījumi liecina, ka Daugavas horizonta ūdeņu kvalitāte pakāpeniski mainās, samazinās sulfātu koncentrācija un ūdens cietība, bet pieaug hlorka, organisko vielu un slāpekļa savienojumu koncentrācija, kas norāda, ka notiek vāji piesārņoto gruntsūdeņu pieplūde no gruntsūdens horizonta, jo Daugavas horizonta dabiskā aizsargātība ir vāja. Tāpēc Ierosinātāja ir veikusi rekonstrukcijas darbus potenciālā piesārņojuma avota kontrolei - mēslu krātuvei atjaunots betona grīdas klājums un ierīkota notekūdeņu savākšanas sistēma. Ierosinātāja veic sadzīves un ražošanas notekūdeņu monitoringu atbilstoši spēkā esošajam līgumam ar SIA “Ķekavas nami” un SIA “Rīgas ūdens”, kā arī reizi gadā - lietotus notekūdeņu kontroli un noteikt suspendētās vielas (SV), ķīmisko skābekļa patēriņu (ĶSP) un naftas produktu koncentrāciju.
- 6.5.5.7. No Ziņojuma izriet, ka gruntsūdens monitorings atbilstoši Atļaujas nosacījumiem tiek veikts reizi gadā teritorijā pie lielās mēslu krātuves (urbumos Nr. 10; 11; 12; 13; 14; 15), reizi divos gados gruntsūdens monitoringa urbumos pie mazās mēslu krātuves, dūņu laukiem un DUS zonā un noteikt ķīmisko skābekļa patēriņu (ĶSP), amonija jonus (NH_4), kopējo slāpekli ($\text{N}_{\text{kop.}}$), kopējo fosforu ($\text{P}_{\text{kop.}}$) un DUS zonā papildus noteikt arī naftas produktu, benzola, toluola, etilbenzola un ksilola (BTX) koncentrāciju.
- 6.5.5.8. Ziņojumā apkopotie gruntsūdens monitoringa dati (pie lielās mēslu krātuves akās²³ Nr. 10., 11., 12., 13. un 14.) periodam no 2007. līdz 2020. gadam (Ziņojuma 2.6. nodaļa, 17. pielikums) norāda uz to, ka kopējā slāpekļa koncentrācijai ir tendence samazināties, taču tā joprojām pārsniedz Ministru kabineta 2002. gada 12. marta noteikumu Nr. 118 “*Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 118) 10. pielikumā noteiktās vērtības (2011. gadā konstatēta koncentrācija līdz 320 mg/l, bet 2020. gadā līdz 122 mg/l; robežlielums – 50 mg/l, mērķlielums – 3 mg/l).

²³ Monitoringa aku izvietojums un gruntsūdens plūsmas virzieni attēloti 2.9. attēlā, novērošanas akas Nr. 11 – Nr. 13 ir piesārņojumu uztverošās akas atbilstoši gruntsūdeņu plūsmas virzienam.

Savukārt ķīmiskā skābekļa patēriņš nevienā no novērojuma akām nepārsniedza pieļaujamo robežlielumu 300 mg/l.

- 6.5.5.9. No Ziņojuma izriet, ka esošā vides stāvokļa novērtējumam veiktas grunts analīzes augsnes vidējam paraugam, kas sagatavots no Kompleksa attīstībai paredzētās teritorijas. Ziņojumā atspoguļotie grunts analīžu rezultāti norāda, ka nevienā no paraugiem nav konstatēts Ministru kabineta 2005. gada 25. oktobra noteikumos Nr. 804 "*Noteikumi par augsnes un grunts kvalitātes normatīviem*" (turpmāk – Noteikumi Nr. 804) noteikto piesardzības robežlielumu (B vērtība) pārsniegums piesārņojošajām vielām (Zn, Cu, Pb, Cr, Cd, Ni, As, Hg, polihlorbifenilu ogļūdeņraži un naftas produkti), savukārt Hg gadījumā koncentrācija visos paraugos ir zemāka par metodes noteikšanas robežu, arī garāžu un degvielas uzpildes stacijas (DUS) teritorijā, papildus esošajiem elementiem, tika analizēti benzola, toluola, etilbenzola, m- ksilola, p-ksilola, o- ksilola kopsummas rādītāji. Visi iegūtie rezultāti bija zem metodes noteikšanas robežas. Rezultāti apkopoti Ziņojuma 2.7. tabulā un 17. pielikumā.
- 6.5.5.10. Ņemot vērā Ziņojumā un šajā atzinumā iepriekš minēto, Birojs secina, ka IVN rezultātā ir vērtēta ietekme uz grunts un ūdens kvalitāti, ko varētu izraisīt Paredzētā darbība, identificēti galvenie ar Paredzēto darbību un tās tehnoloģisko procesu saistītie aspekti, kas var būt priekšnoteikums šādas ietekmes izraisīšanai, kā arī noteikti ietekmes novēršanas un mazināšanas pasākumi. Birojs uzsver, ka normatīvajos aktos noteikto prasību ievērošana ir beznosacījuma prasība, kas jau noregulēta ar ārējiem normatīvajiem aktiem un ir Ierosinātājam saistoša. Citādā veidā Paredzētā darbība nav pieļaujama. Birojs tāpat norāda, ka Novērtējuma likuma 24. panta pirmā daļa noteic, ka Ierosinātāja ir atbildīga par Ziņojumā ietvertu risinājumu īstenošanu (arī to, kas paredzēti ietekmes mazināšanai). Ņemot vērā, ka nozīmīga ķīmisko vielu izmantošana procesos nav nepieciešama, nozīmīga ietekme uz grunti, gruntsūdeņiem un virszemes ūdeņiem nav prognozēta, iespējamība, ka Paredzētās darbības pārdomāta un precīzi veikta realizācija varētu palielināt augsnes, grunts, virszemes un pazemes ūdeņu piesārņojuma risku, ir maz varbūtīga.
- 6.5.5.11. Ņemot vērā Ziņojumā sniegto informāciju, Birojs uzskata par nepieciešamu saskaņā ar Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu norādīt nosacījumus, ar kādiem Paredzētā darbība iespējama, vai nav pieļaujama:
- a) Ierosinātājam jānodrošina, ka tās rīcībā un pārvaldībā ir atbilstoša tehniskā stāvokļa un tilpības būves, kurās nestandarta situācijā īslaicīgi vai ilgākā laika periodā uzkrāt un uzglabāt kūtsmēslus, ja kādu apstākļu dēļ to plūsma uz citam operatoram piederošām pārstrādes vai uzglabāšanas iekārtām būtu traucēta, vai pārtraukta.
 - b) Ņemot vērā metodiski atšķirīgi iegūtos mēslu apjomus (koriģējot putnu uzturēšanās laiku mītnē un ņemot vērā ūdens absorbciju, kas nav paredzēts normatīvajos aktos), kā arī, ņemot vērā aktuālos līgumus par nepārtrauktu putnu mēslu izvešanu, radušais un Kompleksa teritorijas krātuvē vienlaicīgi uzglabājamais kūtsmēslu apjoms, kā arī nepieciešamais krātuves apjoms precizējams Atļaujā. Ierosinātājam jānodrošina atbilstoša mēslu krātuve un mēslu apsaimniekošanas sistēma, ņemot vērā Paredzētās darbības pārbūves etapus un atšķirīgo mēslu daudzumu katrā no tiem.

- c) Jāparedz un jārealizē pasākumi, kas izslēdz lietus notekūdeņu no mēslu krātuves noplūdi gruntī, tajā skaitā atbilstoša mēslu krātuves pamatnes saglabāšana un lietusūdeņu tvertņu atsūkņēšana, lai Paredzētās darbības laikā nepieļautu piesārņojošo vielu nokļuvi gruntī, pazemes ūdeņos un virszemes ūdeņos.
- d) Mēsli no putnu mītnēm uz mēslu laukumu un no mēslu laukuma ārpus uzņēmuma teritorijas transportējami segti, lai nepieļautu nobirumus un samazinātu smaku emisijas.
- e) Ņemot vērā ka, Ķekavas novada pašvaldības administratīvā teritorija atbilstoši Noteikumu Nr. 834 4. punktā noteiktajam ir iekļauta īpaši jutīgo teritoriju sarakstā un Ierosinātajai ir saistošas šo noteikumu 5. pielikumā noteiktās prasības nitrātu monitoringam virszemes un pazemes ūdeņos, kā arī to, ka esošie gruntsūdens monitoringa rezultāti uzrāda ar Noteikumiem Nr. 118 noteikto kopējā slāpekļa koncentrāciju pārsniegumus, monitoringa prasības nitrātu monitoringam virszemes un pazemes ūdeņos iekļaujamās Atļaujā papildus jau līdz šim veiktajām piesārņojuma uzraudzības pozīcijām.
- f) Visi paredzētās darbības radītie notekūdeņi apsaimniekojami atbilstoši Paredzētajai darbībai saistošo normatīvu prasībām un saskaņā ar LPTP noteiktajiem ietekmes mazināšanas paņēmieniem. Ņemot vērā paredzēto lietus notekūdeņu sistēmas savākšanas un novadišanas tīklu rekonstrukcijas pasākumus, Birojs norāda, ka atbilstoši Noteikumu Nr. 240 166. punktā noteiktajam, rekonstrukcijas rezultātā jānodrošina risinājums, lai *“pirms lietusūdeņu ievadīšanas vietas vaļējos virszemes ūdensobjektos tiktu nodrošināta to nostādīnāšana, bet vietās, kur iespējama to piesārņošana ar naftas produktu piemaisījumiem nepieciešama to attīrīšana atbilstošās attīrīšanas iekārtās”*.

6.5.6. Avāriju un negadījumu riski:

- 6.5.6.1. Saskaņā ar Ziņojumu (1.14. un 3.13. nodaļas) uzņēmumā esošās un plānotās iekārtas nerada būtisku avāriju risku, kas varētu apdraudēt vidi un cilvēku veselību un drošību, uzņēmumam vairs nav saistoša prasība par civilās aizsardzības plāna izstrādi un uzturēšanu, tomēr ir daži objekti, kuri potenciāli var radīt bīstamību:
 - 6.5.6.1.1. Sadedzināšanas iekārtu radītie tehnoloģiskie riski un gāzes noplūdes riski – nepareiza sadedzināšanas iekārtu ekspluatācija un avārija sadedzināšanas iekārtās var radīt ugunsgrēka un eksplozijas riskus.
 - 6.5.6.1.2. Saldēšanas iekārtu radītie tehnoloģiskie riski, kas galvenokārt saistīti ar amonjaka noplūdēm (noteiktais 100 % letālo iznākumu koncentrāciju diapazons ir aptuveni 280 m rādiusā ap iekārtu atrašanās vietu). Plānots palielināt iekārtās esošo amonjaka daudzumu no 9 t līdz aptuveni 13 t (Ziņojuma 1.15. nodaļa), atbilstoši Ministru kabineta 2017.gada 19. septembra Noteikumiem Nr. 563 *“Paaugstinātas bīstamības objektu apzināšanas un noteikšanas, kā arī civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas plānošanas un īstenošanas kārtība”* objekts ir klasificējams (kvalificējošais daudzums – 5 t) kā vietējas nozīmes paaugstinātas bīstamības objekts (jeb C kategorijas objekts);
 - 6.5.6.1.3. Biodrošības aspekti un iespējama mājputnu inficēšanās, tajā skaitā elektroenerģijas un siltumenerģijas padeves pārtraukšanas riski, kas var

novest pie liela apjoma putnu bojāejas. Izvērtējis Ziņojumu, Birojs secina, ka Kompleksam ir izstrādāti nepieciešamie pasākumi minēto avārijas varbūtību samazināšanai un novēršanai gan attiecībā uz darba drošības un ugunsdrošības prasību ievērošanu, kā arī personāla apmācību, gan iekārtu ekspluatāciju, gan atbilstošas tehnoloģiskās pārbaudes un kontroles pasākumiem. Biroja ieskatā papildus uzmanība Ierosinātājai jāpievērš tiem *Mājputnu audzēšanas LPTP* punktiem, kas izvirza prasību vides pārvaldības sistēmas izveidei.

- 6.5.7. **Novērtējis Ziņojumā sniegto informāciju, Birojs secina, ka Kompleksa darbībā ir apzināti galvenie avāriju rašanās avoti un veicamie preventīvie pasākumi to mazināšanai un novēršanai. Saskaņā ar Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu norādāms, ka Ierosinātājai ir jānodrošina visu Ziņojumā paredzēto drošības nosacījumu ievērošana, veicot gan darbinieku apmācību atbilstoši konkrēto darba vietu un darba pienākumu specifikai, gan nodrošinot savlaicīgus preventīvos, inženiertehniskos un organizatoriskos pasākumus negadījumu un infekciju risku novēršanai. Uzņēmuma darbības tehnoloģiskajos procesos jāparedz atbilstoši pasākumi drošības jomā, aktualizējot un izstrādājot konkrētus nosacījumus identificētajiem tehnoloģisko iekārtu un tehnoloģisko procesu avāriju riskiem, infekciju riskiem un to mazināšanai.**

Rezumējoši Birojs secina -, lai arī Ziņojumā vērtējums ne visos aspektos ir pilnīgs, kas ir bijis par pamatu noteikt papildu nosacījumus saskaņā ar Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu, Birojs atzīst, ka Ierosinātāja ir izsvērusi galvenos risinājumus Paredzētās darbības realizācijai un sagaidāmās ietekmes nozīmīgajos ietekmes jautājumos. Balstoties uz veikto novērtējumu, nav identificēti Paredzētās darbības realizāciju pilnībā aizliedzoši faktori, tomēr tās īstenošanai ir ierobežojumi, tai skaitā tādi, par kuru piemērošanu vēl jālemj Ķekavas novada pašvaldībai.

Biroja atzinums ir kompetentās iestādes viedoklis par Ierosinātājas nodrošināto Ziņojumu, tajā novērtēto ietekmi. Lēmumu par Paredzētās darbības realizācijas pieļaujamību pieņem Novērtējuma likuma 21. panta kārtībā. Attiecīgā valsts institūcija, pašvaldība vai cita likumā noteiktā institūcija vispusīgi izvērtē Ziņojumu, pašvaldību un sabiedrības viedokli un, ievērojot Biroja atzinumu par Ziņojumu, normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā pieņem lēmumu par Paredzētās darbības akceptēšanu vai neakceptēšanu. Ja tiek pieņemts lēmums par Paredzētās darbības pieļaujamību, Paredzēto darbību iespējams īstenot tikai ievērojot ārējos normatīvajos aktos noteiktos, Ziņojumā paredzētos un ar šo Biroja atzinumu izvirzītos nosacījumus, ar kādiem tā varētu būt īstenojama (Novērtējuma likuma 22. panta 2.¹ daļa).

Direktore (paraksts*)

D. Avdejanova

**Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu*